

SPRAVODAJCA

ŽILINSKEJ UNIVERZITY V ŽILINE

4/2025

SEPTEMBER – OKTÓBER 2025

ROČ. XLIII

OBSAH

6 UNIZA v Aliancii PIONEER+

Projekt PIONEER+ má za sebou prvý polrok – obdobie, počas ktorého sa z plánov stali konkrétne kroky. Aliancia dnes spája desať európskych univerzít prostredníctvom spolupráce vo výskume, vzdelávaní a inováciách. Prinášame prehľad aktivít v jednotlivých pracovných balíkoch.

UNIZA je aktívnou súčasťou všetkých ôsmich pracovných balíkov, v ktorých sa riešia témy od mobility, výučby a ekosystémov až po komunikáciu a dlhodobú udržateľnosť.

OBSAH

- 3 Editoriál
- 4 Rektorát informuje
- 5 Európska noc vedy
Čestný doktorát pre významného spolupracovníka z Ostravy
- 6 UNIZA v Aliancii PIONEER, prvý polrok spolupráce
- 9 Vaša cesta k úspešnej kariére v oblasti e-mobility
- 10 eTWINNING oslavuje 20 rokov na Slovensku
- 14 Zdravie zamestnancov je dôležité
HR excellence in research na UNIZA
- 15 Univerzita alebo vysoká škola – v čom je rozdiel?
Nový profesor a noví docenti
- 16 Nová dominantna foyer
- 17 Inšpekčná návšteva v rámci projektu UNICOPS
FBI UNIZA otvorila Mikrotik akadémiu
- 18 Jubilejný 20. ročník konferencie INVENT 2025
- 19 UNICERT® – odborný jazyk pre 21. storočie
- 20 Žilinská detská univerzita 2025
- 21 Kybernetická bezpečnosť v regiónoch – Žilina 2025
Na FPEDAS otvorili zmodernizované laboratórium lodných simulátorov
- 22 Moja čínska cesta
- 23 Návšteva vo firme Delta Electronics Slovakia s.r.o.
- 24 Promócie Double degree štúdia v Catanii
Zlaté promócie na FEIT UNIZA
- 25 Opustil nás prof. Ing. Miroslav Zafka, DrSc.
Nový vzhľad vstupu do FBI UNIZA
- 26 Antikvariát UNIZA
Publikácia zo Žilinskej univerzity opäť získala ocenenie
- 27 Letné telovýchovné sústredujú 2025
- 28 Športový deň rektora Žilinskej univerzity 2025

10 Rozhovor s Katarínou Hrbáňovou

eTwinning má viac než milión registrovaných učiteľov v rámci Európy a tento rok sa dostal aj do Katalógu inovácií vo výchove a vzdelávaní ministerstva školstva. Dlhodobou víziou Európskej komisie je, aby sa eTwinning stal súčasťou kurikula v každej zapojenej krajine. Za dve dekády vznikli stovky projektov, v ktorých žiaci objavujú nové kultúry a spôsoby vzdelávania formou spolupráce a zážitku. Nie preto, že musia, ale preto, že chcú.

16 Nová dominantna foyer

Lietadlo Zlín Z42M OM-JSN bolo na inštalované na oceľových lanách ako jasný dôkaz toho, že Žilinská univerzita v Žiline dlhodobo vzdeláva a kreje špičkových odborníkov v oblasti dopravy.

Foto: Daniel Stehlík

22 Moja čínska cesta

Daniel Káčik absolvoval odborný pobyt na Ningbo University of Technology. Vo svojom článku nám priblížil svoje skúsenosti a zážitky.

Vydáva:

Žilinská univerzita v Žiline

Redakcia:

výkonná redaktorka:

Mgr. Eva Vlčková,

foto: Mgr. Andrej Kurečka,

grafika: Mgr. Andrej Kurečka,

predseda redakčnej rady:

prof. Ing. Jozef Ristvej, PhD., prorektor UNIZA.

Členovia redakčnej rady:

FPEDAS: doc. Ing. Jarmila Sosedová, PhD.,

SJF: prof. Ing. Eva Tillová, PhD.,

FEIT: doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD.,

SvF: doc. Ing. Petra Bujňáková, PhD.

FBI: Mgr. Valéria Moricová, PhD.,

FRI: prof. Mgr. Jakub Soviar, PhD.,

ÚTV: PaedDr. Ľudmila Malachová,

ÚCV: Ing. Martina Kardošová,

ÚMKD: doc. PhDr. Slavka Pitoňáková, PhD.,

Rektorát: Ing. Zuzana Mikušová.

Foto na obálke:

Ondřej Trnka: Lietadlo vo foyer

Príspevky posielajte na:

e-mail: spravodajca@uniza.sk

Uzávierka nasledujúceho čísla je

5. decembra 2025

Vychádza ako dvojmesačník (okrem
prázdnin). **Nepredajné!**

Vyšlo: Október 2025

Tlač:

EDIS-vydavateľstvo UNIZA

Registrácia MK SR EV 4394/11

ISSN 1339-4134

**Redakcia si vyhradzuje právo
na úpravu rukopisov.**

Adresa vydavateľa: Univerzitná 8215/1,
010 26 Žilina, IČO: 00397563

ČÍTAJTE AJ ONLINE

EDITORIÁL

Ján Čelko
rektor

Vstupujeme do 73. akademického roka, ktorý je pre nás mimoriadne významný. Po dlhých rokoch sa mení štruktúra univerzity, plnohodnotne sa začína uplatňovať nový systém tvorby rozpočtu, pripravuje sa nový zákon o vysokých školách s výraznými zmenami v systéme riadenia. Okrem toho si pripomíname 50. výročie vzdelávania študentov v špecializácii pilot, ako súčasť dnešného študijného programu letecká doprava.

Na konci uplynulého akademického roka došlo k naplneniu procesu transformácie Fakulty humanitných vied, ktorá zanikla k 31. augustu 2025 a od 1. septembra 2025 na jej základoch vznikol Ústav mediamatiky a kultúrneho dedičstva. Ústav sa tak stal garantom nových celouniverzitných študijných programov.

Vo všetkých činnostiach univerzity – vzdelávaní, vede, výskume, internacionalizácii, spolupráci s praxou, budovaní infraštruktúry a bezpečnosti sme v uplynulom období dosiahli kvalitné výsledky, na ktoré chceme nadviazať i v tomto akademickom roku.

Do prvých ročníkov bakalárskeho štúdia v tomto akademickom roku nastúpilo **3 524** študentov, zahraničných študentov máme dovedna **901**. Súhrne na našej univerzite študuje **7 724** študentov vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia.

Neodmysliteľnou súčasťou vzdelávacieho procesu je **Ústav celoživotného vzdelávania**, ktorý ako jediné pracovisko na Slovensku ponúka študentom i širokej verejnosti medzinárodné jazykové certifikáty zo všeobecného a od tohto akademického roka aj odborného cudzieho jazyka. Je tiež hlavným gestorom našej materskej školy, ktorá v podmienkach univerzity funguje už druhý rok. Smerom k verejnosti veľmi úspešne pokračuje Univerzita tretieho veku v jubilejnom 30. akademickom roku s takmer 1 000 študentami.

V oblasti medzinárodných vzťahov úspešne postupujeme v Aliancii PIONEER. Cieľom Iniciatívy Európskej komisie je posilniť strategické partnerstvá v oblasti vysokoškolského vzdelávania v celej Európskej únii.

V rámci the World Times Higher Education Ranking 2025 sme sa prvýkrát v histórii umiestnili v rámci slovenských univerzít na prvom mieste. Čo nás však najviac potešilo, je skutočnosť, že naša univerzita patrí medzi svetových lídrov vo výskume nových technológií. Na základe analýzy spoločného výskumného centra Európskej komisie (JRC) nás zaradila medzi najvplyvnejšie výskumné inštitúcie na svete. Podľa tejto štúdie sa Žilinská univerzita umiestnila na 14. mieste na svete v rámci normalizovaných citácií a súčasne sa stala najcitovanejšou európskou výskumnou inštitúciou v tejto kategórii.

Pracoviská Žilinskej univerzity sú zapojené do riešenia viac ako **170** vedecko-výskumných projektov, ktoré sú finančne podporované prostredníctvom celoštátnych grantových schém (VEGA, KEGA, APVV) v objeme presahujúcom **3 673 000 €**.

V duchu inovácií pokračujeme aj v **modernizácii digitálnej infraštruktúry a informačných systémov**.

Osobitnou oblasťou, ktorej význam neustále rastie, je **bezpečnosť**. Univerzita v uplynulom akademickom roku čelila novým problémom, doteraz nepoznaným. Prirodzenou reakciou boli rozsiahle, zásadné opatrenia v oblasti zvýšenia bezpečnosti študentov i pracovníkov. V týchto opatreniach musíme naďalej pokračovať, aj keď prinášajú istú mieru diskomfortu a obmedzení.

Prácu nás všetkých výrazne ovplyvňujú priaznivé podmienky a kvalitná **infraštruktúra**. V rámci investičných zámerov sme v uplynulom akademickom roku dokončili výstavbu Športového centra, v ktorom sa už naplno odohrávajú extraligové i medzinárodné zápasy vo viacerých halových športoch. Naďalej pokračuje rozsiahla rekonštrukcia internátov blok H na Veľkom Diele. Dámy a páni, milí študenti. Naša krajina žije už dlhšie v čase morálnej krízy. V poslednom čase sa pridalo znevažovanie vedcov a spochybňovanie vedeckých výsledkov. Pri tom bez výsledkov vedy a výskumu by život v modernom svete nebol možný. Musím zdôrazniť, že naša univerzita bude stále chrániť vedcov i výskumníkov a bude ich plne podporovať.

(Vybrané z príhovoru rektora Žilinskej univerzity v Žiline pri slávnostnom otvorení 73. akademického roka 2025/2026)

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE 73. AKADEMICKÉHO ROKA A OSLAVA 50 ROKOV VÝUČBY PILOTOV

UNIZA v pondelok 22. septembra slávnostne vstúpila do 73. akademického roka 2025/2026. Podujatie za prítomnosti významných hostí vrátane zástupcov mesta Žilina a ŽSK sa nieslo nielen v duchu akademickej tradície, ale aj s dôrazom na vízie, ktoré univerzitu posúvajú vpred. Rektor UNIZA, profesor Ján Čelko, vo svojom príhovore predstavil hlavné míľniky uplynulého obdobia a kľúčové zmeny, ktoré UNIZA realizuje vo všetkých hlavných oblastiach. Súčasťou slávnosti bolo aj odhalenie jedného z prvých lietadiel univerzity z roku 1975, ktoré sa stalo novou dominantou vstupnej haly hlavnej budovy UNIZA. Tento symbolický akt pripomenul 50. výročie vzdelávania študentov v špecializácii pilot.

UNIZA NA PRESTÍŽNEJ KONFERENCII EAIE 2025

V dňoch 9. – 12. septembra 2025 sme sa zúčastnili najväčšej európskej konferencie zameranej na internacionalizáciu vysokého školstva EAIE 2025.

Súčasťou slovenskej delegácie, ktorú viedol štátny tajomník MŠVVaM SR Róbert Zsembera, sme spolu s ďalšími univerzitami a inštitúciami reprezentovali Slovensko ako aktívneho partnera európskeho vzdelávacieho priestoru. 35. ročník EAIE sa niesol v znamení silnej účasti európskych univerzitných aliancií, ktoré predstavili viac než 20 odborných sekcií a špeciálne podujatie FOREU4ALL. Stretli sa tu tisíce odborníkov z oblasti vysokého školstva, mobility a medzinárodnej spolupráce a viac ako 35 európskych univerzitných aliancií, ktoré spoločne zastupujú vyše 300 inštitúcií vysokoškolského vzdelávania.

UNIZA sa prezentovala aj v rámci Aliancie PIONEER, ktorá prináša nové možnosti v oblasti študentskej mobility, inovatívnych študijných programov a spoločných výskumných projektov. Účasť UNIZA na EAIE zdôraznila náš záväzok spoluvytvárať inovatívne modely vysokoškolského vzdelávania, ktoré majú pridanú hodnotu pre celú akademickú komunitu.

DVE VÝNIMOČNÉ ŽENY Z UNIZA ZÍSKALI PRESTÍŽNE OCENENIA ŽENA V IT 2025!

23. septembra občianske združenie Aj Ty v IT v Jurkovičovej teplárni v Bratislave slávnostne vyhlásilo víťazky prestížneho ocenenia Žena v IT.

Víťazkou hlavnej kategórie Žena v IT sa podľa odbornej poroty stala naša kolegyňa z Fakulty riadenia a informatiky prof. Ing. Elena Zaitseva, PhD. Ocenenie v jej mene prevzal na slávnostnej ceremónii dekan fakulty prof. Ing. Emil Kršák, PhD. V kategórii IT študentka roka cenu získala aj naša úspešná absolventka doktorandského štúdia z FRI Ing. Lucia Piatriková, PhD., ktorá počas štúdia skúmala využitie umelej inteligencie pri analýze histologických snímok. Obom kolegyniam srdečne blahoželáme k získaniu tohto prestížneho ocenenia a prajeme im veľa ďalších úspechov nielen v oblasti IT, výskume, ale aj v osobnom živote.

EURÓPSKA NOC VEDY

TEXT KATARÍNA POLÁČKOVÁ, OVAV UNIZA FOTO ONDŘEJ TRNKA

Posledný septembrový piatok 26. 9. 2025 sa pripojilo päť slovenských miest k najväčšiemu vedecko-popularizačnému podujatiu v Európe – konal sa 19. ročník Európskej noci vedy. Tento tradičný festival zrozumiteľne a pútavo približuje verejnosti svet vedy, výskumu a inovácií, k dispozícii sú interaktívne stánky, prednášky vedcov, tematické bloky a rôzne moderované súťaže. Hlavnou témou Noci vedy 2025 bol CHAOS, jeho prepojenie s poznáním a inovačnými procesmi, ale aj vnímaním náhodnosti okolo nás. Tento ročník chcel ukázať, že s chaosom spojená neistota a zložitost' nie sú pre vedu prekážkou, ale nástrojom poznania a hnacím

motorom technologického pokroku. Žilinská univerzita v Žiline aktívne participovala na podujatí interaktívnymi prednáškami a zastúpenie mala v 38 vedeckých stánkoch nielen v Žiline, ale aj v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach a Poprade. Do prípravy a realizácie festivalu sa zapojilo viac ako 100 zamestnancov a doktorandov z takmer všetkých fakúlt a pracovísk univerzity. Ochotní a nadšení vystavovatelia opäť neúnavne predstavovali fascinujúce ukážky svojich tém atraktívne, interaktívne a so zážitkom. Najmä mladí návštevníci podujatia sa tak mohli tešiť z bohatého programu počas celého dňa. ●

ČESTNÝ DOKTORÁT PRE VÝZNAMNÉHO SPOLUPRACOVNÍKA Z OSTRAVY

TEXT KATARÍNA POLÁČKOVÁ, OVAV UNIZA FOTO ONDŘEJ TRNKA

Na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Žilinskej univerzity v Žiline (UNIZA) rozšírenej o Vedeckú radu Strojníckej fakulty UNIZA boli 19. júna 2025 odovzdané atribúty titulu „doctor honoris causa“, diplom a medaila, medzinárodnej osobnosti vedy a výskumu **prof. Ing. Robertovi Čepovi, PhD.**, dekanovi Fakulty strojní VŠB – Technické univerzity Ostrava.

Titul „doctor honoris causa“ udelila Vedecká rada UNIZA prof. Čepovi za rozvoj poznania v oblasti strojárstva a za dlhoročnú spoluprácu so Strojníckou fakultou UNIZA a Žilinskou univerzitou v Žiline. Toto ocenenie je vyjadrením uznania práce profesora Čepa v oblasti strojárskych a výrobných technológií, o čom svedčí jeho široká spolupráca s odbornými pracoviskami naprieč celým svetom. Je to aj uznanie jeho publikačnej činnosti a výraznej spolupráce s významnými priemyselnými partnermi.

V ostatnom čase sa jeho vedecké zameranie rozširuje k nekonvenčným technológiám a postprocessingu po výrobe pomocou aditívnych technológií a na využitie umelej inteligencie. Svoje poznatky bezprostredne odovzdáva kolegom i študentom. Roky vzájomnej spolupráce preukázali osobitný prínos pre ďalší graduačný, odborný, vedeckovýskumný i vzdelávací rozmach našej univerzity.

Udelenie tohto titulu je prejavom nášho uznania tak výnimočnej osobnosti akademického i vedeckého života, ktorý

svoju profesionálnu dráhu zamerlal na rozvoj poznania a šírenie vzdelanosti.

Vážime si, že na slávnostnom podujatí prijali účasť hostia zo spolupracujúcich zahraničných i slovenských univerzít, rovnako aj kolegovia, priatelia a rodinní príslušníci profesora Čepa. Laureátovi titulu „doctor honoris causa“ profesorovi Čepovi prajeme dobré zdravie, priaznivé podmienky na prácu, ďalšiu spoluprácu s našou univerzitou a veľa tvorivých impulzov vo výskume, ktorý otvára nové horizonty vo vede i vo vzdelávaní. ●

UNIZA V ALIANCII PIONEER

PRVÝ POLROK SPOLUPRÁČE

TEXT ADRIANA VALENTOVIČOVÁ
FOTO ARCHÍV ALIANCIE PIONEER+

Projekt PIONEER+ má za sebou prvý polrok – obdobie, počas ktorého sa z plánov stali konkrétne kroky. Aliancia dnes spája desať európskych univerzít prostredníctvom spolupráce vo výskume, vzdelávaní a inováciách. UNIZA je aktívnou súčasťou všetkých ôsmich pracovných balíkov (WP), v ktorých sa riešia témy od mobility, výučby a ekosystémov až po komunikáciu a dlhodobú udržateľnosť. Ako sa nám darí? Prinášame prehľad aktivít v jednotlivých WP. Viac informácií získate aj od našich kontaktov na stránke PIONEER kancelárie UNIZA.

Projekt prebieha pod vedením Jozefa Ristveja, prorektora pre medzinárodné vzťahy a marketing UNIZA. Významnú úlohu zohrávajú aj lokálni projektoví manažéri, ktorí koordinujú aktivity na domácej pôde v úzkej spolupráci s delegátmi jednotlivých pracovných balíkov. Projekt oficiálne odštartoval slávnostným podujatím na Univerzite Gustáva Eiffela v Paríži, kde sa stretli koordinátori, experti a zástupcovia všetkých partnerských inštitúcií. Toto stretnutie symbolicky otvorilo novú etapu intenzívnej spolupráce na medzinárodnej úrovni.

Marcela Barčaková, projektová manažérka PIONEER+

Počas prvých šiestich mesiacov implementácie medzinárodného projektu

PIONEER+ sme na Žilinskej univerzite v Žiline (UNIZA) urobili významný pokrok v rámci pracovného balíka WP1: Riadenie a správa projektu. Cieľom tohto pracovného balíka je vytvoriť a zaviesť efektívne riadiace a koordináčne štruktúry, ktoré umožnia hladkú implementáciu projektu naprieč desiatimi partnerskými inštitúciami v rámci Aliancie PIONEER. Jedným z hlavných úspechov úvodného obdobia bolo zriadenie strategickej riadiacej štruktúry aliancie. Vznikli kľúčové orgány ako Riadiaci výbor, Dozorná rada, Poradný orgán či pracovné tímy na úrovni jednotlivých pracovných balíkov.

UNIZA sa aktívne zapojila aj do formálnej roviny projektu – podpísaním Zmluvy o konzorciu, čím sa projekt PIONEER+ oficiálne ukotvil v prostredí našej

univerzity. Medzi prvými výstupmi boli aj tzv. PIONEER usmernenia, ktoré definujú projektové indikátory, plán zabezpečenia kvality a plán správy údajov. Tieto dokumenty predstavujú základný rámec pre efektívne riadenie projektu a zabezpečenie jeho dlhodobej udržateľnosti. V priebehu prvého polroka sa podarilo úspešne nominovať a následne aj schváliť členov PIONEER Rady za UNIZA – zastúpených ako zo strany zamestnancov, tak aj študentov. Tým sa zaručuje aktívna participácia univerzity na rozhodovacích procesoch aliancie. Významným krokom bolo aj zriadenie fyzických PIONEER kancelárií na UNIZA (AB340 a AB305), ako aj spustenie ich virtuálnej verzie dostupnej v slovenskom aj anglickom jazyku. Kancelárie sa stali kontaktnými

miestami pre všetkých záujemcov o informácie či zapojenie do projektu – viac o ich fungovaní prinesieme už čoskoro.

Peter Márton, delegát WP2 PIONEER+

V pracovnom balíku WP2 sme sa zamerali predovšetkým na zisťovanie aktuálneho stavu riadenia a koordinovania mobilit u jednotlivých členov konzorcia a tiež na spracovanie štatistiky o mobilitách za celé konzorcium. Pre splnenie tejto úlohy boli vypracované dva dotazníky - jeden pre zistenie kvantitatívnych údajov o mobilitách u každého člena konzorcia a jeden pre získanie kvalitatívnych údajov o organizácii a riadení mobilit u každého člena konzorcia. Dotazníky boli vyhodnotené v máji a v júni na jednom z pravidelných online stretnutí delegátov boli aj čiastočne prezentované. Dotazník pre získanie kvantitatívnych údajov sa bude realizovať každý rok, aby sme mohli vyhodnocovať potrebné KPI projektu. V týchto letných mesiacoch sme sa zamerali na komunikáciu s kľúčovými aktérmi a partnermi konzorcia PIONEER (stakeholders). Úlohou každého delegáta (každého člena konzorcia) je kontaktovať jedného interného kľúčového aktéra a jedného externého (priemyselný partner). Od oboch kľúčových aktérov máme za úlohu získať poznatky o ich skúsenostiach, očakávaniach, príležitostiach a výzvach súvisiacich so spoluprácou v oblasti mobility v rámci ekosystému aliancie PIONEER. Pre splnenie tejto úlohy je pripravené interview. Údaje z interview za všet-

kých členov konzorcia poskytne informáciu pre SWOT analýzu a prípravu Plánu mobility a internacionalizácie konzorcia PIONEER.

Výzvy do budúcnosti -doteraz sme mobilitu (mobility) vnímali iba z pohľadu prijímania a vysielania študentov, učiteľov a zamestnancov. Cez konzorciu PIONEER sa dostávame k ďalšiemu rozmeru - mobility v rámci celého ekosystému - mobility nielen fyzické, ale aj virtuálne alebo zmiešané - mobility s účasťou obyvateľov miest, kde sídlia partnerské univerzity a s účasťou firiem a organizácií, ktoré sú v ekosystéme konzorcia PIONEER.

Peter Hockicko, delegát WP3 PIONEER+

V mesiaci marec 2025 sa v rámci WP3 skupiny pripravovali a uskutočnili interview so zástupcami z partnerských univerzít z troch oblastí: top, middle, operational leadership, následne bol vytvorený dotazník, ktorý bol v máji zaslaný zamestnancom univerzít v konzorciu PIONEER.

V rámci WP3 skupiny sa v júni (5.-6. 6. 2025) uskutočnilo stretnutie v Laurea Espoo, kde boli prediskutované topic, v rámci ktorých by sa pripravili pilotné projekty. Diskutovalo sa o možnostiach prípravy „best practices“ v nasledujúcich oblastiach: Mobility, Ecosystem (co)creation, Equity, Diversity, and Inclusion (EDI), SDG11-related initiatives, Competence development, Higher Education Institution (HEI) collaboration. Boli vytvorené pracovné skupiny, ktorých úlohou bolo vytvoriť postery,

ktoré budú prezentované na Leadership workshop v Cologne v septembri (9.-10. 9. 2025) štyrmi zástupcami z jednotlivých univerzít reprezentujúcich top – middle - operational leadership – zástupcov z teaching/research, administration, staffgroups. UNIZA na mítingu v Laurei pracovala v dvoch oblastiach – mobility a competence development. Na míting do Kolína máme pripravený poster Mobility a spolupracujeme na príprave postera Competence development – túto oblasť by sme chceli v rámci konzorcia PIONEER naďalej rozvíjať za UNIZA.

Martin Boroš a Jakub Švec, delegáti WP4 PIONEER+

V rámci pracovného balíka WP4 (Challenge-based education) sa členovia Martin Boroš a Jakub Švec aktívne zapojili do série pravidelných pracovných stretnutí aliancie či už v rámci WP ale aj UNIZA. V úvode roka sa konal hybridný kick-off meeting vo Fínskych Helsinkách 27. – 29. januára na Laurea University of Applied Sciences. Následne sa uskutočnilo osobné stretnutie všetkých partnerov v Paríži 25. – 27. februára. WP4 delegáti UNIZA spoluorganizovali s kolegami z LAUREA online workshop zameraný na zdieľanie best practices v oblasti CBE. Work package 4 na UNIZA inicioval dva prieskumy – prvý zameraný na identifikáciu agendy SDG vo výučbe a druhý na mapovanie prienikov študijných programov medzi členmi aliancie Pioneer. Súbežne prebiehala koordinácia pripravovanej COIL mobility s TH Köln na jeseň 2025. Na lokálnej úrovni pokračovali interné pracovné porady k WP4 a strategické plánovanie aktivít v oblasti inovatívneho vzdelávania. V rámci cieľov aliancie sa zástupcovia balíka za UNIZA podieľali na vypracovaní dotazníku a face to face meetingu o akreditačných možnostiach na Slovensku. Ďalšou náplňou a výzvou do najbližšieho obdobia bude už avizované jesenné stretnutie zástupcu WP4 v Kolíne a ďalšie aktivity k naplneniu cieľov smerujúcich k možnostiam zapojenia Žilinskej univerzity v Žiline k zabezpečeniu joint a double degree programov s partnermi Pioneer.

Tatiana Kováčiková, spolulíderka WP5 PIONEER+

Za pracovný balíček WP5, ktorý je zameraný na výskum a inovácie, je spoluzodpovedná UNIZA, konkrétne Oddelenie medzinárodných výskumných projektov – ERA-diate+, a to

v spolupráci s IUAV v Benátkach. Prvý polrok riešenia projektu bol zameraný predovšetkým na vytvorenie metodiky pre zmapovanie výskumných tém a výskumných komunit v témach prepojených na SDG11 na jednotlivých partnerských univerzitách. Nakoľko PIONEER konzorcium zahŕňa veľké množstvo výskumných pracovníkov a manuálny zber údajov formou dotazníkov by bol príliš zložitý, budú údaje pre určenie oblastí záujmu pre väčšinu partnerských inštitúcií zbierané automatizovane z databázy SCOPUS. Cieľom je vytvoriť webový nástroj, ktorý pomôže výskumným pracovníkom partnerských univerzít vyhľadať vhodných partnerov pre spoluprácu v rámci konzorcia PIONEER, a ktorý bude súčasťou web stránky projektu.

Súčasťou pracovného balíka WP5 je aj príprava spoločných výskumných a inovačných projektov. UNIZA je v tejto oblasti aktívne zapojená od začiatku projektu Horizont Európa InCITIES – Trailblazing Inclusive, Sustainable and Resilient Cities, ktorý implementuje Oddelenie medzinárodných výskumných projektov – ERAdate+, a na ktorom participujú niektoré partnerské univerzity konzorcia PIONEER. Okrem iného, ERAdate+ koordinuje spoločný projektový návrh v rámci výzvy HORIZON – WIDERA-2025-01-ACCESS-01: European Excellence Initiative s termínom podania v novembri tohto roku.

V ďalších mesiacoch sa rozbehne úloha, ktorej cieľom je vytvorenie podpornej infraštruktúry pre granty PIONEER, v rámci ktorej budú identifikované relevantné príležitosti pre financovanie, šírené informácie týkajúce sa výskumu a inovácií v rámci aliancie PIONEER, podporovaná príprava projektových návrhov a rozvoj výskumných tímov v rámci výskumnej komunity PIONEER.

Petra Bujňáková a Michal Šajgalík, delegáti WP6 PIONEER+

Kľúčovým prvkom aliancie PIONEER je spolupráca všetkých aktérov v rámci ekosystému. Aliancia si kladie za cieľ vytvoriť inovatívny ekosystém naprieč univerzitami, pričom sa zameriava na prepojenie akademického prostredia s priemyslom, nadnárodnými, národnými a regionálnymi inštitúciami, ako aj výskumnými a inovačnými centrami. Tento prístup reflektuje na potrebu multidisciplinárnej spolupráce a podporuje synergické prepojenie vzdelávania, výskumu a praxe v kontex-

te udržateľného rozvoja. Úvodná fáza realizácie projektu bola zameraná na systematické mapovanie existujúcich a potenciálnych aktérov naprieč všetkými partnerskými inštitúciami. Tento proces umožnil identifikovať kľúčové subjekty zapojené do univerzitných ekosystémov. Na tento krok nadväzuje zdieľanie osvedčených postupov „best practices“. V tomto kontexte pracovná skupina WP6 intenzívne komunikuje s pracovnými skupinami WP4 a WP5, s cieľom vytvoriť v ďalšej fáze projektu tzv. Knowledge Hub. Tento hub bude slúžiť na podporu interdisciplinárneho dialógu, výučby založenej na výzvach, spoločného výskumu, prístupu k nástrojom a metodikám, ako aj na zviditeľnenie lokálnych a regionálnych iniciatív s cieľom vybudovať udržateľné mestá a regióny. Plánované každoročné lokálne workshopy, odborné diskusie a konferencie budú priestorom na podporu interakcie, inovácií a prepájania partnerov z rôznych oblastí.

Martin Bugaj, delegát WP7 PIONEER+

Pracovný balík WP7 v projekte PIONEER sa zameriava na transformáciu zapojených univerzít na inštitúcie orientované na výzvy a dopad, ako aj na dlhodobú udržateľnosť aliancie PIONEER. Jeho cieľom je:

- podporiť zavádzanie koordinačných praktík v oblasti výskumu, inovácií, vzdelávania a spolupráce s ekosystémami,
- zabezpečiť dlhodobú transformáciu inštitúcií a udržateľnosť aliancie,
- integrovať princípy otvorenej vedy, otvorených vzdelávacích zdrojov a otvorených dát do fungovania aliancie.

Projekt PIONEER v rámci pracovného balíka WP7 vykazuje viaceré pozitívne aspekty, ktoré poukazujú na kvalitnú koordináciu a progres. Pravidelne sa schvaľovala agenda a zápisy z predchádzajúcich stretnutí, čo zabezpečilo kontinuitu a transparentnosť práce. Diskusie o KPI viedli k návrhu monitorovacieho cyklu, čím sa posilnila metodická kontrola výstupov projektu. Príprava fyzického stretnutia v Brede bola dôkladne plánovaná, vrátane programu, logistiky a cestovania, čo svedčí o dobrej organizačnej schopnosti tímu. Vznikla pracovná skupina na riešenie právneho statusu konzorcia, ktorá aktívne pracovala na scenároch a aktualizáciách, čím sa posilnila právna stabilita projektu. V oblasti stratégie sa vytvoril priestor na hlbšiu diskusiu

a aktualizáciu, čo podporuje dlhodobé smerovanie projektu. Identifikácia zástupcov partnerov pre pripravovaný dotazník ukazuje na snahu o zapojenie všetkých relevantných inštitúcií do výskumných aktivít. Pravidelné aktualizácie z jednotlivých pracovných balíkov (WP1–WP8) prispievajú k prehľadu o pokroku a zdieľaniu informácií.

Adriana Valentovičová, líderka WP8 PIONEER+

Pracovný balík WP8 za prvý polrok svojej existencie vytvoril niečo, čo by sa dalo nazvať chrbtovou kosťou identity aliancie – Communication, Dissemination and Impact Plan (CDIP). Nie je to len byrokratický dokument, ale aj kompas, ktorý nastavuje hranice a smer komunikácie naprieč desiatimi európskymi univerzitami. Súčasťou plánu je aj dizajn manuálu PIONEER Corporate Identity Guide, ktorý definuje podmienky používania loga, farieb, typu písma, piktogramov až po to, ako majú pôsobiť príspevky na Instagrame. Aby bolo jasné, kto sme a čo reprezentujeme: európske hodnoty, vzdelávanie, udržateľnosť, a najmä – budúcnosť. Na sociálnych sieťach komunikujeme formou krátkych videí z inštitúcií – Instagram sa stal hlasom ambasádorov, študentov z partnerských univerzít, ktorí prinášajú svoje príbehy, kampusy aj mestá bližšie k publiku. Vznikol aj detailný publikačný plán a odporúčania pre videoobsah. Vo WP8 sa myslí aj na detaily, ktoré vytvárajú kultúru značky – tím zbiera nápady na propagačné materiály, darčeky a fyzické artefakty, ktoré majú reprezentovať alianciu na rôznych PIONEER eventoch. Súčasne spravuje aj digitálnu tvár projektu: od aktualít v kalendári, cez zdieľaný obsah o výskume a študijných programoch, až po výstupy medzinárodnej spolupráce. Na pôde UNIZA vznikajú aj metodiky pre budúce ročníky PIONEER Festivalov, ktoré sa už dnes konajú v rámci medzinárodných týždňov a BIP programov. A čo je pred nami? Finalizácia webovej stránky aliancie. Nielen po technickej a obsahovej stránke, ale aj v koordinácii spätnej väzby z ostatných pracovných balíkov. Aby sa časom stala živým priestorom, kde sa stretávajú príležitosti – od štúdia a výskumu, až po výmenné programy a ešte oveľa viacej. Informácie nájdete online alebo priamo u zástupcov PIONEER kancelárie. Lebo komunikácia nie je len o šírení informácií, ale aj o prepájaní svetov, univerzít, miest aj kampusov. ●

VAŠA CESTA K ÚSPEŠNEJ KARIÉRE V OBLASTI E-MOBILITY

TEXT JÁN KLIMKO, R&D FOTO MONIKA PEKNUŠOVÁ, SJF UNIZA

Rýchly rozvoj nových technológií a dynamicke zmeny v súčasnej dobe kladú zvýšené nároky na prípravu študentov pre trh práce. Praktické skúsenosti získané počas štúdia sú často kľúčom k úspešnému uplatneniu v zvolenej profesii a k úspešnému začiatku kariéry. Preto sa spolupráce medzi vysokými školami a súkromnými firmami stávajú čoraz intenzívnejšími.

poskytujú prehľad o najnovších trendoch a technológiách, ako aj praktický prístup tímovej práci.

Semestrálny kurz elektromobility, ktorý zastrešuje spoločnosť Schaeffler spolu so Žilinskou univerzitou, umožňuje študentom zoznámiť sa so skutočnými projektovými úlohami v oblasti vývoja elektromobilov. Spolu s expertmi z výskumných tímov

Záver kurzu spočíva v návrhu funkčných prototypov VEX vozidiel, ktoré musia byť študenti schopní riadiť podľa presne daných kritérií, úspešne overených aj počas súťaže na testovacej dráhe.

Podpora nekonvenčných a praktických vzdelávacích metód výskumu a vývoja v oblasti elektromobility vyžaduje spoluprácu medzi viacerými profesiami a disciplínami, čo je kľúčové pre úspešný projekt.

Seminár je pod záštitou prof. Milana Ságu, prof. Michala Frivaldského a Ing. Jána Klimka, dekanmi technických fakúlt UNIZA a vedúceho oddelenia R&D Schaeffler Kysuce.

„Našou snahou je zdieľať vedomosti a skúsenosti z praxe so študentmi zaujímavou formou, kde sa môžu aktívne zapájať a diskutovať,“ uvádzajú Ing. Miroslav Kopča a Ing. Milan Kertész, PhD. zo Schaeffler Kysuce.

Doc. Mária Beňová oceňuje profesionalitu seminára, entuziazmus pracovníkov spoločnosti Schaeffler a efektívnu komunikáciu pri plánovaní a realizácii seminára.

Podľa slov Doc. Branislava Ftoreka je práve tímová spolupráca kľúčom umožňujúcim študentom navrhnuť a skonštruovať funkčný vozidlový prototyp, ktorý vyhovuje stanoveným požiadavkám.

„Priamy kontakt so študentami nám pomáha lepšie tlmočiť potreby priemyslu v oblasti výskumu a vývoja, preto tento program a iné univerzitné aktivity dlhodobo podporujeme,“ uvádza Ing. Ján Klimko.

S pozitívnym ohlasom sa však stretávame najmä na strane účastníkov semináru: Mária Pilarčíková, študentka Strojníckej fakulty UNIZA, vyzdvihuje praktickú skúsenosť pri práci na tímovom projekte, čo je zásadné pre reálne zákaznícke zadania. Podobne aj Štefan Papajík z Fakulty elektrotechniky a informačných technológií UNIZA oceňuje praktické zručnosti získané v oblasti konštrukcie prevodoviek – tieto skúsenosti pokladá za užitočné pre jeho budúcu kariéru.

Veľmi cenná spolupráca medzi Schaeffler Kysuce a Žilinskou univerzitou je podmienkou úspešnej budúcnosti v oblasti vysokej technickej expertízy. Predovšetkým oblasť výskumu a vývoja stavia na tomto vzťahu, ktorý prináša praktický prístup ku získavaniu nových a uplatňovaniu existujúcich vedomostí, a zároveň pomáha v posune v kvalite absolventov technických smerov. Viac informácií o programoch môžu nájsť na webovej stránke Schaeffler Slovensko www.schaeffler.sk. ●

Zdieľanie vedomosti a skúsenosti z praxe so študentmi zaujímavou formou.

Elektromobilita predstavuje interdisciplinárnu výzvu. V dnešnej dobe je nesmierne dôležité prepojenie rôznych profesií a disciplín. Schaeffler, významný technologický partner automobilového priemyslu, ktorý sa zaoberá vývojom nových pohonov a prináša inovatívne riešenia, si túto potrebu plne uvedomuje. Ponúka študentom technických fakúlt odborné kurzy z oblastí ako mechatronika a elektromobilita, ktoré

Schaeffler sa majú možnosť prepracovať cez jednotlivé fázy projektu, od požiadaviek zákazníkov, cez návrh riešenia až po testovanie systémov. Študenti majú tiež príležitosť vyskúšať si testovanie produktov svojho vývoja na reálnych aj virtuálnych modeloch, zoznámiť sa s rôznymi typmi prevodoviek pre elektrické vozidlá a skúmať rôzne prístupy vývoja mechatronických systémov a ich komponentov.

Pre úspešný projekt je kľúčová spolupráca medzi viacerými profesiami a disciplínami.

Katarína Hrbánová

eTWINNING OSLAVUJE 20 ROKOV NA SLOVENSKU

TEXT ADRIANA VALENTOVIČOVÁ
FOTO ARCHÍV KATARÍNY HRBÁNOVEJ

Učitelia, ktorí pracujú na projektoch bez nároku na odmenu, spájajú žiakov z rôznych kútov Európy, prinášajú do výučby život a medzinárodný kontext. Znie to ako ideál? V eTwinningu je to každodenná realita. Projekt, ktorý tento rok oslavuje 20 rokov na Slovensku, koordinuje tím so sídlom na Žilinskej univerzite v Žiline (UNIZA). Má viac než milión registrovaných učiteľov v rámci Európy a tento rok sa dostal aj do Katalógu inovácií vo výchove a vzdelávaní ministerstva školstva. Dlhodobou víziou Európskej komisie je, aby sa eTwinning stal súčasťou kurikula v každej zapojenej krajine. Za dve dekády vznikli stovky projektov, v ktorých žiaci objavujú nové kultúry a spôsoby vzdelávania formou spolupráce a zážitku. Nie preto, že musia – ale preto, že chcú. V rozhovore s koordinátorkou eTwinningu, **Katarínou Hrbánovou**, sme sa rozprávali o tom, čo robí eTwinning takým úspešným, prečo je dobrovoľnosť jeho najväčšou silou a aká budúcnosť ho čaká v kontexte kurikulárnej reformy. A tiež o tom, prečo by ho mali poznať riaditelia škôl.

• **eTwinning oslavil 20 rokov. Kde podľa teba leží jeho skutočná sila – v technológii, v komunitách alebo niekde medzi tým?**

Áno, eTwinning má už 20 rokov. Je to európska iniciatíva, ktorá vznikla s cieľom prepájať učiteľov a žiakov naprieč Európou (a neskôr aj mimo nej) prostredníctvom digitálnych technológií. Využívanie týchto technológií však nie je cieľom samo o sebe – skutočná sila eTwinningu spočíva v komunite, ktorú sa podarilo za tie roky vybudovať. Prepája učiteľov, ktorí chcú robiť vyučovanie atraktívnejšie, inovatívnejšie a viac prepojené s reálnym svetom. Práve títo zaničení pedagógovia využívajú eTwinning nielen pre svojich žiakov, ale aj na vlastný sebarozvoj. Vzniklo prostredie, ktoré prirodzene priťahuje aktívnych a otvorených ľudí, ochot-

ných zdieľať skúsenosti a navzájom sa inšpirovať. Túto silu komunity cítiť obzvlášť na medzinárodných podujatiach – či už ide o mítingy, konferencie alebo tréningové kontaktné semináre, na Slovensku aj v zahraničí. Atmosféra je veľmi priateľská, podnetná, zdieľavá. Skúsenejší kolegovia radi pomáhajú tým, ktorí sú v eTwinningu noví, a všetci spoločne vytvárajú niečo, čo má presah ďaleko za hranice jednej triedy.

„Nová doba priniesla nové formy, ale komunita a jej energia ostáva.“

• **Konajú sa aj nejaké väčšie podujatia, kde sa komunita stretáva osobne?**

Áno, každý rok sa koná medzinárodná výročná konferencia eTwinningu. Počas prvých rokov – až do obdobia pandémie – sa organizovala každý rok v inom európskom meste, zúčastňovalo sa jej približne 500 až 600 učiteľov z celej Európy. Počas pandémie sa konferencia presunula do online priestoru, ale v poslednom období sa opäť koná prezenčne – hoci už v novom, hybridnom formáte. Európska komisia schválila limit 150 účastníkov na fyzickej časti konferencie, zvýšili sa prípady online a môžu sa aktívne zapájať aj do workshopov. Nová doba priniesla nové formy, ale komunita a jej energia ostáva. A práve tá je pre eTwinning to najcennejšie.

• **Ako sa vyberá tých 150 účastníkov na výročnú konferenciu eTwinning?**

Každá krajina má pridelenú kvótu, ktorá zodpovedá jej veľkosti a počtu aktívnych učiteľov v eTwinningu. Slovensko má aktuálne kvótu 3 účastníkov na prezenčnú a 12 na online účasť. V minulosti sme mávali zhruba 15 prezenčných miest, no po prechode na hybridný formát to Európska komisia znížila – celkovo sa prezenčne zúčastňuje len 150 ľudí zo 47 krajín. Aj týchto „našich“ 3 ľudí však vyberáme veľmi dôkladne. Okrem hlavnej výročnej konferencie však existuje viacero ďalších medzinárodných eTwinning seminárov. Organizujú ich rôzne krajiny a my na ne každoročne vysielame 80 až 100 učiteľov. Seminára sú tematicky zamerané – niekedy pre učiteľov materských, základných či stredných škôl, inokedy pre jazykárov, matematikárov alebo tých, čo pracujú s digitálnymi nástrojmi. Vyučovacím jazykom je väčšinou angličtina, ale občas aj nemčina či francúzština. Pre tých učiteľov, ktorí si netrúfajú vzdelávať sa v cudzom jazyku, organizujeme česko-slovensko-poľský seminár, kde si môžu nájsť projektového partnera u našich najbližších susedov a realizovať eTwinning projekt so žiakmi v slovenčine. Medzinárodné semináre organizujeme aj sami v Bratislave – je to praktické miesto, keďže väčšina účastníkov prilietá do Viedne. Popri tom organizujeme aj národné konferencie – tie sa cielene konajú v rôznych regiónoch, aby sme sa priblížili učiteľom – tento rok pri 20. výročí eTwinningu to bude v Žiline.

„**Dopyt po praktických, ľahko aplikovateľných nástrojoch ostáva stále veľmi vysoký. “**

• **Myslím si, že sme mnohých učiteľov nadchli práve tým, že eTwinning neponúka len možnosť pracovať inak so žiakmi, ale zároveň prepája aj osobnostný rozvoj pedagógov.**

Ľudia zrazu videli, že digitálne zručnosti nie sú len výsadou IT špecialistov a že im ich ovládanie dodáva sebavedomie – aj v súkromnom živote. Nie každý učiteľ musí byť expert na technológie. Ale keď si napríklad učiteľka dejepisu sama vytvorí plagát do školy, osvedčenie pre žiakov, pozvánku na rodnú oslavu alebo si upraví fotografie

a videá z exkurzie – zrazu to má pre ňu aj osobný zmysel. Táto kompetencia presahuje školské prostredie a učiteľia ju často vnímajú ako veľmi praktickú a užitočnú aj mimo triedy. Získavajú tým zručnosti, ktoré by predtým považovali za výlučne „profesijné“ – ako práca grafika, fotografa či kameramana. V eTwinningu sa však učia jednoduché a dostupné spôsoby, ako tieto technológie využívať sami. A práve to je podľa mňa dôvod, prečo nás mnohí učители nasledujú – je to zrozumiteľné, zmysluplné a prenosné aj do každodenného života.

• **Počas pandémie, keď bol obrovský záujem o online kurzy, si mnohí uvedomili, že aj s malým digitálnym tréningom dokážu robiť veľké veci (počet registrovaných účastníkov narástol v roku 2021 oproti predchádzajúcemu roku o 1760 %).**

Niektoré naše webináre boli vtedy mimoriadne populárne – spomínam si napríklad na kurzy tvorby jednoduchých vizuálov, práce s videom, digitálneho storytellingu... A záujem o tieto témy pretrváva aj dnes. Niektoré zručnosti sa síce časom menia, ale dopyt po praktických, ľahko aplikovateľných nástrojoch ostáva stále veľmi vysoký.

• **Ktoré témy webinárov alebo typy online kurzov sú medzi učiteľmi najnavštevovanejšie?**

Určite sú to technologické témy – najmä tie, ktoré ponúkajú praktické nástroje použiteľné okamžite v praxi. Zároveň eTwinning každý rok pracuje s európskou témou roka. Napríklad

„**Hlavnou úlohou eTwinningu je podporovať školy a učiteľov. “**

minulý rok to bolo wellbeing, čo bolo po období pandémie a dlhého online fungovania veľmi aktuálne. Práve témy duševnej pohody, psychohygieny a sebauvedomenia sa stali veľmi vyhľadávané. Mali sme v tejto oblasti elearningové kurzy aj webináre – spolupracujeme s odborníkmi aj s kolegyňou, ktorá sa venuje tejto téme dlhodobo. Z technologických nástrojov je medzi učiteľmi veľmi obľúbená platforma Padlet – využíva sa ako digitálna nástienka. Často ju používame na zoznamovanie účastníkov pri seminároch: každý tam „pripne“ svoju fotku, krátky popis o sebe, kontakty. Vďaka tomu vzniká akoby kronika celého podujatia – účastníci sa k nej môžu vrátiť aj neskôr a nájdú tam prezentácie, výstupy z workshopov, fotografie či kontakty. Veľmi obľúbené sú aj nástroje ako Canva – tú používame napríklad pri tvorbe grafiky, pozvánok, úvodných slajdov, príspevkov na sociálne siete či certifikátov. Z platformy LearningApps alebo online nástrojov na tvorbu online časopisov či pexes sú stále hitmi najmä medzi tými, ktorí učia mladších žiakov. A ak potrebujeme dohodnúť spoločný termín, často používame jednoduché plánovacie nástroje ako Doodle. Máme dokonca aj zverejnenú aktualizovanú

zbierku nástrojov, kde sú prehľadne zoradené tipy od našich ambasádorov – podľa toho, čo potrebujete: napríklad na video, grafiku, zoznamovanie, spätnú väzbu.

Počas pandémie bol veľký boom webinárov a online vzdelávania. Teraz vnímame určitý pokles záujmu – čo je prirodzené. Niektorí učitelia už majú pocit, že je tých online podujatí priveľa. No zároveň sa vytvorila aj komunita ľudí, ktorým tento spôsob vzdelávania vyhovuje – napríklad introverti, alebo tí, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu vycestovať. Preto všetky väčšie akcie sa uskutočňujú v eTwinningu v hybridnej forme – prezenčne aj online.

Učitelia navyše dostávajú za webináre certifikáty, ktoré si môžu pridať do svojho profesijného portfólia. To je pre nich reálna pridaná hodnota. A my veríme, že online vzdelávanie zostane prirodzenou súčasťou eTwinningu aj v ďalších rokoch – ako jedna z ciest osobného aj profesijného rastu.

„Študenti vedia byť rovnocennými partnermi projektu.“

• Ako sa eTwinning prepája so štátnymi vzdelávacími systémami v jednotlivých krajinách a aká je situácia na Slovensku?

Hlavnou úlohou eTwinningu je podporovať školy a učiteľov, pričom sa snažíme, aby bol čo najviac integrovaný do štátnych vzdelávacích systémov. V niektorých krajinách sa to podarilo veľmi dobre – eTwinning je súčasťou kurikula, dokonca má podporu z najvyšších miest. V krajinách ako Taliansko či Nemecko to však funguje rôzne – niekde to idú cez ministerstvá, inde cez školské úrady alebo zriaďovateľov. Nedá sa teda jednoznačne povedať, že to musí byť vždy odporúčané priamo ministerstvom. Na Slovensku eTwinning ešte nie je pevnou súčasťou štátneho vzdelávacieho programu, ale robíme kroky, aby sa to zmenilo. V posledných rokoch sa napríklad objavuje v Sprievodcovi školským rokom, ktorý vydáva ministerstvo školstva. Nedávno sme tiež úspešne získali zápis do Katalógu inovácií vo výchove a vzdelávaní, vďaka čomu sa eTwinning oficiálne objavil na stránkach ministerstva. Na Slovensku máme stabilné a aktívne spoločenstvo – s motivovanými učiteľmi, dlhoročnými ambasádormi a silným zapojením škôl. Patríme medzi najaktívnejšie krajiny v Európe, čo potvrdzuje aj medzinárod-

ná mapa využívania eTwinning (mapa penetrácie európskych krajín, ktorá meria, ako je eTwinning využívaný).

• Momentálne prebieha kurikulárna reforma, ktorá zavádza projektové vyučovanie ako povinnú súčasť výučby – a práve sem eTwinning prirodzene patrí.

Projekty sú totiž naviazané na učivo a v mnohých prípadoch sú hodnotené ako súčasť kurikula, čo je aj jedno z kritérií pri udeľovaní certifikátu kvality. Na Slovensku to zatiaľ funguje najmä zdola – eTwinning rozvíjajú učitelia, ktorí ho robia s nadšením, nie preto, že by to mali príkazom. Možno práve vďaka tejto dobrovoľnosti je taký úspešný. V roku 2022 sme prekročili milión registrovaných učiteľov v rámci Európy, čo je veľký mílnik. Našou dlhodobou víziou je, aby čoraz viac škôl pochopilo, že cez eTwinning môžu naplňať svoj vlastný školský vzdelávací program – na ktorý už ako podporná organizácia nemáme priamy dosah. Ale práve preto sa snažíme komunikovať s riaditeľmi a ponúkať im tieto možnosti.

• Aké osobnostné črty spájajú úspešných eTwinning učiteľov? Je nejaký príbeh učiteľa alebo školy, ktorý ťa obzvlášť dojal alebo prekvapil?

Určite je to predovšetkým túžba vzdelávať sa – najmä seba. Títo učitelia sú zvedaví, kreatívni, ochotní ponoriť sa do nových oblastí. Sú to ľudia, ktorí chcú pre svojich žiakov urobiť niečo navyše a zároveň aj pre seba. To z nich robí dobrých pedagógov – prinášajú do triedy niečo iné než len frontálne učenie, smerujú k projektovému vyučovaniu. Musí ísť o ľudí proaktívnych, komunikatívnych, tímových – pretože si hľadajú partnerov a tvoria most medzi svojou triedou a eTwinningovým partnerom. Spoločne so žiakmi a partnerom kreatívne pripravujú tému. Potrebujú byť aj digitálne zruční, alebo aspoň ochotní tieto zručnosti rozvíjať, pretože v eTwinningu je technická stránka neoddeliteľnou súčasťou. Dôležité je, aby ich to bavilo – tá vnútorná motivácia je základ. Keď sa projekt vydarí, benefity sa začnú prirodzene nabalovať. A takíto učitelia sa neboja vykročiť zo svojej komfortnej zóny v snahe priniesť deťom lepšie vzdelávanie.

• Takže učitelia aj školy, ruka v ruke s podporou vedenia školy – takto to funguje správne?

Presne tak. A práve tento prístup je späť s titulom „eTwinning School“, ktorý

sa udeľuje od roku 2018 na európskej úrovni. Tento titul oceňuje celoškolský prístup k eTwinningu – to znamená, že eTwinning nie je len záležitosťou jednej triedy, ale že celá škola sa zapája. Škola sa uchádza o titul prostredníctvom pomerne zložitej prihlášky, v ktorej opisuje svoje vízie, poslanie, ciele a to, ako sú žiaci zapojení do rôznych procesov školy. Samozrejme, súčasťou sú aj projekty, ale hodnotí sa omnoho viac – ako vedenie školy premýšľa o budúcnosti, ako sleduje kritériá stanovované Európskou komisiou a ako sa zapájajú žiaci do viacerých oblastí. Mnohé školy sa stále učia tradične – tak, ako sme sa učili my. Ale triedy zapojené do eTwinningu robia veci inak. Veľmi často deti nemajú možnosť cestovať alebo spoznávať iné kultúry. Vďaka eTwinningu sa môžu učiť od rovesníkov z iných krajín cez kvízy či videokonferencie a vidia, že sú to rovnaké deti ako oni, že angličtinu využívajú skutočne v praxi. To ich spája, rozširuje ich obzory a rozvíja európske občianstvo – cítia sa plnohodnotnými členmi európskej komunity.

• A funguje to aj v iných predmetoch?

Áno, napríklad na stredných odborných školách, kde učiteľ nie je výborný v angličtine. Študenti často vedú projekty sami a učia sa pri tom iné predmety – ekonomiku, občiansku náuku či obchodné témy. Napríklad mnohé obchodné akadémie robia špičkové európske projekty so zahraničnými partnermi. Študenti preberajú rôzne pohľady na situácie a učia sa riešiť problémy spoluprácou. Často aj učitelia sa učia spolu s nimi, pretože študenti vedia byť rovnocennými partnermi projektu. Myslím si, že tieto princípy veľmi dobre zapadajú aj do našej reformy základných škôl. Je to trend v európskom vzdelávaní – škola ako učiacia sa organizácia musí najprv vzdelávať svojich pedagógov a vedenie, aby mohli nové poznatky a moderné učebné štýly preniesť do konkrétnych hodín. Takto sa posúvame od stereotypného frontálneho vyučovania k interaktívnejším prístupom.

Nedávno sme vyzvali učiteľov, aby nám poslali gratulácie k 20. výročiu eTwinningu – každá krajina má vlastné národné kampane. Pripravujeme aj publikáciu k 20. výročiu a zverejňujeme aktivity na stránke, vrátane krásnych videí žiakov, ktorí prajú eTwinningu. Nejde len o víťazné projekty – dôležité je, že žiakov projekt baví a zapája. Práve tento aspekt – aktívni učitelia a nie „osamelé vrany“ je dôvod, prečo vznikla eTwinning School. Chceme ukázať, že aj keď vedenie školy nie je úplne podporujúce, učiteľ môže iniciovať zmeny a zapojiť žiakov, a to s pozitívnym dopadom na celú školu. Na tvorbe hodiny by to malo byť vždy v súlade s kurikulumom, ale často učiteľka vystupuje v roli „lenivého učiteľa“. Ide o to, že učiteľ nie je nevyhnutne lenivý, ale umožní deťom byť aktívnymi. Pretože dnešná doba vyžaduje hlavne zručnosti ako organizácia, manažment, rozdelenie tímových úloh – a to je na strednej škole skvelé precvičovať.

„Triedy zapojené do eTwinningu robia veci inak.“

• Tohtoročná téma „Skills for life“ je presne o týchto životných zručnostiach.

Budúcnosť sa podľa mňa nebude pozerať len na to, čo sa naučíme, ale na schopnosti, ktoré nadobudneme práve pri práci na projektoch a v tímoch. Zručnosti jednotlivca už nebudú rozhodujúce, ale schopnosť spolupracovať a riešiť úlohy v tíme áno. Na stredných školách si často deti odnášajú len vedomosti z testov, ale pri takýchto projektoch sa rozvíjajú ako osobnosti schopné kolaborácie. eTwinning sa navyše vie prispôsobiť – niekedy je iniciátorom učiteľ, inokedy žiaci. Platforma umožňuje nájsť si partnera a realizovať projekt prakticky kdekoľvek. Zároveň podporuje aktívnych žiakov a ukazuje im, že učenie môže byť zmysluplné a medzinárodne spojené.

• Aké výzvy čakajú eTwinning v najbližších 2–3 rokoch?

eTwinning sleduje, čo sa deje, a snaží sa nadviazať na aktuálne trendy. Zameriava sa aj na soft skills a projekty, ktoré riešia každodenné situácie. Témy sú v súlade s digitalizáciou a spoločenskými potrebami. Pracujeme s dvojročnými plánmi a tému na nový školský rok určuje Európska komisia. Pre obdobie 2025-26 je to téma „Skills for life“. Budeme spoločne hľadať nové cesty, ako posilňovať gramotnosť, prírodné vedy, matematické, digitálne a občianske zručnosti tak, aby ich žiaci vnímali ako skutočne užitočné pre svoj každodenný život i budúcnosť. Cieľom naďalej zostáva integrovať a rozširovať eTwinning do škôl, podporovať učiteľov a poskytovať im uznanie za ich prácu.

• To je skvelé, že je to využívané a sme medzi úspešnými krajinami. Vnímaš aj rozdiel medzi krajinami, ktoré sú považované za inšpiratívne (severské krajiny) z hľadiska vzdelávania a ďalšími, ktoré „prekvapia“?

Áno, je to ako alchymia – keď sa bavíme s kolegami z iných krajín, niektoré veci sú neuveriteľné. Napríklad v Rumunsku si eTwinning veľmi vážia, učitelia aj ambasádori robia veľa práce zadarmo, hodnotia projekty... Človek obdivuje, ako to tam funguje. Paradoxne, Fínsko alebo Švédsko majú relatívne slabé čísla, aj keď ich vzdelávanie je veľmi kvalitné.

• Slovensko je malé, ale plnohodnotné spoločenstvo európskeho eTwinningu. Presne tak. Na Slovensku máme učiteľov, ktorí sú motivovaní, srdciari, a snažíme sa im poskytovať maximálnu podporu. Máme 23 ambasádorov rovnomerne rozmiestnených po celom Slovensku, niektorí s nami spolupracujú už 20 rokov. To nie je bežné – iné krajiny majú flexibilitu rôznu, niekde sa každý rok mení tím, u nás nie. Aj keď sme malé spoločenstvo, fungujeme stabilne a koordinovane, a vďaka učiteľom a ambasádorom sa nám darí udržiavať úspešnú tradíciu. ●

ZDRAVIE ZAMESTNANCOV JE DÔLEŽITÉ

TEXT VERONIKA KUNOVÁ, UNIZA FOTO ONDŘEJ TRNKA

V priestoroch rektorátu sa 16. septembra uskutočnil každoročný Deň zdravia, zameraný na podporu zdravého životného štýlu a zvýšenie povedomia o dôležitosti starostlivosti o svoje zdravie. Podujatie bolo organizované v spolupráci so zdravotnou poisťovňou UNION a spoločnosťou MultiSport, čo umožnilo opäť rozšíriť ponuku vyšetrení a cvičení.

Zamestnanci a doktorandi UNIZA mali možnosť zmerať si cholesterol, kyselinu močovú, hladinu hemoglobínu, a páni mohli absolvovať test na rakovinu prostaty. Pozornosť vzbudilo aj vyšetrenie zraku spojené s výberom rámov okuliarov, zaťaženie chodidiel, vyšetrenie cievneho a kardiovaskulárneho systému a meranie zloženia tela na profesionálnej váhe. Opakované je veľký záujem o rôzne cvičenia či masáže, kde sa kapacita naplňa už

v priebehu niekoľkých hodín. Zároveň prebiehala prezentácia výrobkov zdravej výživy a kozmetiky, ekologických výrobkov pre domácnosť a domácich miláčikov. Multisport pripravil obľúbenú testovaciu kartu pre zamestnancov a doktorandov zdarma. Jednotlivých

aktivít sa zúčastnilo tento rok vyše 200 zamestnancov, čo nás zaväzuje k realizácii Dňa zdravia aj v budúcnosti. Prípadne k sprostredkovaniu individuálnych vyšetrení, tak ako sa nám to podarilo v júni 2025.

UNIZA sa o zdravie svojich zamestnancov stará celoročne. V rámci širokého portfólia benefitov môžu kolegovia využívať bezplatné skupinové cvičenia, navštevovať Žilinskú plaváreň, získať príspevok na regeneráciu či používať MultiSport kartu. V neposlednom rade majú možnosť výhodne využívať naše široké portfólio športovísk. Pred začiatkom nového akademického roka bolo toto symbolické zastavenie ideálnou príležitosťou myslieť na prevenciu a zdravie.

Veríme, že zdravý a spokojný univerzitný tím = spokojní študenti. ●

HR EXCELLENCE IN RESEARCH NA UNIZA

TEXT A FOTO VERONIKA KUNOVÁ, UNIZA

Dňa 2. októbra sa uskutočnilo prvé stretnutie k novej fáze Stratégie ľudských zdrojov pre výskum, ktorou je dvojročná realizácia stanoveného Akčného plánu.

Na stretnutí sa zišli členovia pracovnej skupiny, ktorí sa budú podieľať na jeho implementácii.

Účastníci boli vyzvaní, aby vo svojej každodennej komunikácii – v dokumentoch aj v e-mailoch – používali prestížnu značku, ktorá posilňuje identitu

a renomé našej univerzity. Zároveň logo a túto informáciu dostanú všetci zamestnanci prostredníctvom internej komunikácie.

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Hlavným bodom programu bolo pripomienkovanie a schválenie dotazníka zamestnaneckej spokojnosti, ktorý sa

spustí už v októbri 2025. Do prieskumu sa bude môcť zapojiť každý zamestnanec univerzity. Veríme, že prostredníctvom aktívnej účasti využijete jedinečnú príležitosť vyjadriť svoj názor a prispieť k tomu, aby sme spoločne posunuli naše pracovné prostredie a procesy na vyššiu úroveň.

Pracujme na zmene a začína to твоjím názorom.

SPOKOJNÍ ZAMESTNANCI = SILNÁ UNIVERZITA ●

UNIVERZITA ALEBO VYSOKÁ ŠKOLA – V ČOM JE ROZDIEL?

TEXT BRANISLAV HADZIMA, PREDSEDA AS UNIZA

Na prvý pohľad sa môže zdať, že univerzita a vysoká škola sú len dve pomenovania tej istej inštitúcie. Obe udeľujú akademické tituly, obe pripravujú odborníkov. Rozdiel však nespočíva iba v názve na budove či v prestíži, ale v samotnom prístupe k vzdelávaniu. A tento rozdiel môže zásadne ovplyvniť nielen akademickú dráhu, ale aj budúcu kariéru.

Dve filozofie vzdelávania

Vysoká škola - priama cesta k povolaniu
Vysoká škola je tradične orientovaná na prenos informácií a skúseností od učiteľa k študentovi. Typickým príkladom sú prednášky, semináre alebo cvičenia, ktoré pripravujú absolventov na konkrétne povolania. Takýto prístup je dôležitý a spoločnosť ho potrebuje – vychováva kvalitných odborníkov schopných aplikovať osvedčené postupy.

Univerzita - spoločenstvo hľadačov nepoznaného

Univerzita ide o krok ďalej. Jej podstatou je veda, výskum a tvorivosť, do ktorej sa zapája celá akademická komunita. Študent tu nie je len poslucháčom, ale postupne sa stáva partnerom pedagógov pri riešení problémov, na ktoré neexistuje jednoznačná odpoveď. Univerzitné vzdelávanie plynie oboma smermi, od pedagóga k študentovi aj od študenta k pedagógovi. V takomto prostredí sa rodí tvorca, inovátor a spolupracovník pri objavovaní nového.

Definície a historické korene

Pojem „univerzita“ (z latinského universitas) pôvodne znamenal „celok“ alebo „spoločenstvo“ a označoval komunitu učiteľov a študentov. Stredoveké univerzity boli nadnárodné inštitúcie, kde latinčina slúžila ako spoločný jazyk naprieč Európou. Táto tradícia položila základ pre dnešné chápanie univerzity – miesto, ktoré spája výučbu, výskum

a službu spoločnosti. Wilhelm von Humboldt vo svojom klasickom pohľade definoval poslanie univerzity ako prepojenie výskumu a výučby, kde poznanie nie je iba odovzdávané, ale aj tvorené.

Termín „vysoká škola“ (v angličtine college, v nemčine Hochschule) označuje širší koncept terciárneho vzdelávania, ktorý nemusí zahŕňať všetky prvky univerzity. Vysoké školy sa často špecializujú na konkrétne oblasti a ich poslaním je pragmatická príprava na povolanie. Ich orientácia odráža moderný trend, kde študenti vnímajú vzdelanie predovšetkým ako investíciu do pracovného uplatnenia a finančného zabezpečenia. Z historického i súčasného pohľadu teda platí: univerzita je miestom, kde sa poznanie tvorí, vysoká škola je miestom, kde sa poznanie efektívne odovzdáva.

Ako sa rozdiel prejavuje v praxi

Rozdiel medzi oboma prístupmi možno ilustrovať aj na jednotlivých stupňoch štúdia.

- Bakalársky stupeň je zväčša orientovaný na osvojenie základov odboru – tu dominuje vysokoškolský prístup.
 - Magisterské či inžinierske štúdium sa môže pohybovať medzi oboma prístupmi – buď prehľbuje odborné vedomosti, alebo už aktívne zapája študentov do tvorivých činností.
 - Doktorandské štúdium je typickým príkladom univerzitného prístupu – študent je už kolegom, ktorý spoluprotvorí nové poznanie.
- Samozrejme, prax je rozmanitejšia. Aj v bakalárskych programoch môžu študenti vstupovať do výskumu a naopak, aj na univerzite má pevné miesto odborná príprava.

Ako je to na UNIZA

Žilinská univerzita v sebe spája oba prístupy. Niektorí študenti prichádzajú

získať praktické zručnosti pre okamžité uplatnenie v zamestnaní či podnikaní. Iní hľadajú priestor na skúmanie, tvorbu a výskumnú spoluprácu. UNIZA poskytuje oboje – kvalitnú odbornú prípravu aj možnosť zapojiť sa do výskumu a stať sa spolutvorcom poznania.

Na našej univerzite, kde vzdelávanie prebieha na fakultách a celouniverzitných ústavoch, už aj bakalárski študenti dostávajú príležitosti spolupracovať na projektoch, magisterskí študenti sa zapájajú do riešenia aktuálnych výziev a doktorandi sa stávajú plnohodnotnými partnermi pedagógov a vedcov. Práve táto kombinácia robí z UNIZA univerzitu v pravom zmysle slova.

Potrebuje oboje

Spoločnosť potrebuje nielen absolventov pripravených aplikovať osvedčené postupy, ale aj absolventov, ktorí dokážu hľadať nové riešenia. Potrebuje špecialistov aj inovátorov. Vysoké školy a univerzity sa preto nemajú vnímať ako konkurencia, ale ako komplementárne inštitúcie, ktoré spoločne naplňujú potreby 21. storočia.

Žilinská univerzita dokazuje, že tieto dva prístupy možno spájať. A to je dôvod, prečo môžeme spoločne povedať: **Budme hrdí, že sme UNIZA.**

Poznámka autora

Článok vychádza z odborných pohľadov na problematiku vysokoškolského a univerzitného vzdelávania. Inšpiráciou boli práce J. Kluklíka a R. Petráša o univerzitách v medzivojnovom Československu (2017), W. Možgina o stave modernej univerzity (2019), E. C. Cerada a N. D. Naanepa o výkonnosti vysokých škôl na Filipínach (2023) či Fischmana a Gardnera o študentských percepciách vysokoškolského vzdelávania (2023). ●

NOVÝ PROFESOR A NOVÍ DOCENTI

TEXT JANKA MACUROVÁ, ODDELENIE PRE VEDU A VÝSKUM

Oddelenie pre vedu a výskum Rektóratu UNIZA oznamuje, že:

- prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini vymenoval s účinnosťou od 5. júna 2025 za profesora **doc. Ing. Františka Brumerčíka, PhD.** zo SJF UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania časti a mechanizmy strojov,
- rektor Žilinskej univerzity v Žiline prof. Ing. Ján Čelko, CSc. udelil s účinnosťou od 1. augusta 2025 vedecko-pedagogický titul docent: **Ing. Marekovi Moravčíkovi, PhD.** z FRI UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania aplikovaná informatika, **Ing. Jaroslavovi Frndovi, Ph.D.** z FPEDAS UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania aplikovaná informatika, **Ing. Ľubici Gajanovej, PhD.** z FPEDAS UNIZA v odbore habilitačného konania

a inauguračného konania ekonomika a manažment podniku, **Ing. Eve Malichovej, PhD.** z FRI UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania ekonomika a manažment podniku, **Ing. Matúšovi Maternovi, PhD.** z FPEDAS UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania dopravné služby. K získaniu titulu srdečne blahoželáme. ●

TEXT EVA VLČKOVÁ

FOTO KRISTÍNA SCHMIESTEROVÁ, UNIZA

Neprehliadnuteľná dominanta umiestnená vo foyer UNIZA bola slávnostne uvedená do života dňa 22. septembra 2025 ihneď po otvorení nového akademického roka. Lietadlo Zlín Z42M OM-JSN bolo nainštalované na oceľových lanách ako jasný dôkaz toho, že Žilinská univerzita v Žiline dlhodobo vzdeláva a kreuje špičkových odborníkov v oblasti dopravy. Sprístupnenie jedného z prvých lietadiel, na ktorých sa cvičili budúci piloti, pripomína zároveň 50. výročie od získania oprávnenia a akreditácie pre študijné zameranie pilot-inžinier.

„Je to päťdesiat rokov obetavej práce našich inštruktorov, mechanikov, pedagógov, študentov a absolventov. Vzdávame hold tým, ktorí tu budovali históriu leteckého výcviku na Žilinskej univerzite v Žiline, oslavujeme 50 rokov od zakúpenia prvej vlastnej lietadlovej techniky a dúfame, že to bude slúžiť ako dobrý príklad,“ uviedol docent Benedikt Badánik, ktorý modeloval slávnostný akt.

Výročie Katedry leteckej dopravy je symbolom kvalitného vzdelávania na celej Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov. „Zabezpečujeme v spolupráci s Leteckým výcvikovým a vzdelávacím centrom pilotný výcvik, ktorý je na špičkovej európskej úrov-

ni. V rámci Európy je iba pár univerzít, ktoré majú svoje lietadlá,“ hovorí dekan fakulty prof. Ing. Miloš Poliak, PhD. „Vybudovali sme významnú inštitúciu, ktorá je schopná pripraviť pilotov pre civilné letectvo, ktorí už po trojročnom štúdiu sú schopní viesť dopravné lietadlo ako druhý pilot.“ Flotilu aktuálne tvorí 12 lietadiel, v histórii bol najväčší počet 19 lietadiel. „Pilotný výcvik bol súčasťou učebných plánov v študijnom programe letecká doprava na Katedre leteckej dopravy už od roku 1962, kedy však bol zabezpečovaný v spolupráci so Zväzarmom. V priebehu rokov katedra reagovala na potreby vtedajšieho československého civilného letectva založením vlastnej leteckej školy, získaním akreditácie pilot-inžinier v rámci študijného programu letecká doprava a zakúpením prvej lietadlovej techniky v roku 1975,“ hovorí profesor Andrej Novák, vedúci KLD. Jednými z významných osobností v histórii KLD, ktorí sa zásadným spôsobom podieľali na založení a rozvoji leteckej školy, boli profesor Bohuslav Sedláček a profesor Dušan Kevický, ktorý bol neskôr aj dekanom FPEDAS. Za myšlienkou umiestniť lietadlo vo foyer stojí profesor Antonín Kazda, bývalý vedúci KLD a dnes emeritný profesor, pre ktorého je umiestnenie lietadla vo

vestibule univerzity splneným snom. „Konečne sa to podarilo. Napriek tomu, že sme mali podporu, mali sme aj obavy, či dokážeme nainštalovať takéto lietadlo do vestibulu, či to strecha udrží. Takže som nesmierne rád, že sa to podarilo.“

Riaditeľ Leteckého výcvikového a vzdelávacieho centra UNIZA Ing. Tomáš Braciník poznamenal, že výročie je „historický medzník, v ktorom si pripomíname naše začiatky a zároveň pozeráme do budúcnosti. Škola postupne rástla, budovala sa, menili sa ľudia, menila a dopĺňala sa technika. Dnes disponujeme vlastnou flotilou modernej leteckej techniky, letovými simulátormi a vlastným strediskom údržby, všetko spĺňajúce náročné požiadavky rozsiahlej európskej leteckej legislatívy. Tým je naše výcvikové centrum jedinečné nielen na Slovensku, ale aj zahraničí. Pre Žilinskú univerzitu v Žiline to predstavuje vysoký benefit unikátnosti pracoviska poskytujúceho komplexný pilotný výcvik v prostredí vysokej školy - „takpovediac pod jednou strechou“, benefit takmer 100 %-nej uplatniteľnosti jej absolventov na medzinárodnom trhu práce, a tým aj záujmu študentov o štúdium na Žilinskej univerzite v Žiline.“ ●

INŠPEKČNÁ NÁVŠTEVA V RÁMCI PROJEKTU UNICOPS

TEXT KATARÍNA HOLLÁ, SAMUEL KOČKÁR, VALÉRIA MORICOVÁ, FBI UNIZA

FOTO CEZARY KUŹMIŃSKI, UNIVERSITY OF LODZ

Zvyšovanie bezpečnosti vysokých škôl pri zachovaní ich otvoreného charakteru predstavuje rastúcu výzvu v súvislosti s CBRN-e hrozbami (chemickými, biologickými, radiačnými, jadrovými a výbušnými). Medzinárodný výskumný projekt UNICOPS – Universal CBRNE Protection System supporting the safety and open nature of higher education institutions (ISF-P, GA č. 101190929) má za cieľ vytvoriť komplexný model na zlepšenie pripravenosti a odolnosti univerzít a začal v roku 2025. Žilinská univerzita je zapojená najmä v pracovnom balíku projektu UNICOPS WP2, ktorý sa zameriava na hodnotenie aktuálnych bezpečnostných postupov prostredníctvom analýzy dokumentov, prieskumov, právnej analýzy a najmä inšpekčných návštev na vybraných univerzitách EÚ. Súčasťou tohto pracovného balíka je aj realizácia inšpekčnej návštevy na zhodnotenie súčasnej pripravenosti a identifikáciu kritických miest univerzít zapojených v projekte.

Inšpekčná návšteva na UNIZA sa uskutočnila 8.-9. septembra 2025 a jej obsahom bolo:

- Overenie fyzickej bezpečnosti kampusu a prístupových bodov.
- Hodnotenie nakladania s HAZMAT a CBRNE materiálmi v laboratóriách a skladoch.
- Analýza krízových a evakuačných plánov.
- Zhodnotenie školení a pripravenosti personálu.
- Posúdenie spolupráce univerzity s externými záchranými a bezpečnostnými zložkami.

Prínosom inšpekčnej návštevy je detailnejšia identifikácia silných stránok existujúcich procesov a postupov, ako aj odhalenie medzier a potrieb v ochrane kampusu. Hodnotenie sa konkrétne zameralo na možné zneužitie vstupných otvorov ventilačného systému na distribúciu plyných látok v rámci interiéru jednotlivých miestností a chodieb, na zraniteľnosť energetickej infraštruktúry

(elektrina, voda a ďalšie formy energií) a dostupnosť ku kritickým miestam. Posudzované bolo aj rozloženie a snímanie scény prostredníctvom CCTV systémov, ich pokrytie a prípadné „slepé miesta“. Súčasťou bolo taktiež overenie kontroly fyzického vstupu osôb do interiéru a procesov spojených s postupmi pri náleze podozrivého predmetu alebo batožiny.

Obhliadka a posúdenie boli realizované výhradne v rámci hlavnej budovy rektorátu, konkrétne v sekciách AA, AB, AC, AD, AE a AF.

Získané poznatky tvoria základ pre návrh nových ochranných protokolov, tréningových nástrojov a validačných cvičení v ďalších pracovných balíkoch projektu UNICOPS. Viac informácií o projekte je dostupných na web stránke www.unicops.eu.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým zúčastneným a zamestnancom UNIZA za ich aktívnu účasť a skvelú spoluprácu. ●

FBI UNIZA OTVORILA MIKROTIK AKADEMÍU

TEXT MARTIN BOROŠ, FBI UNIZA

Fakulta bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline pred letom rozšírila svoje vzdelávacie aktivity o novú MikroTik Akadémiu, ktorá študentom prinesie moderné vzdelávanie v oblasti sieťových technológií a kybernetickej bezpečnosti.

Akadémia vznikla v spolupráci so spoločnosťou MikroTik, popredným výrobcem sieťových zariadení, a fakulta tak získala oficiálny status MikroTik Academy. Študenti budú mať možnosť absolvovať špecializované kurzy zamerané na konfiguráciu, správu a zabezpečenie počítačových sietí, vrátane praktických cvičení a riešenia bezpečnostných incidentov.

Absolventi kurzov môžu získať aj medzinárodne uznávaný certifikát MikroTik Certified Network Associate (MTCNA), ktorý posilní ich uplatnenie na trhu práce. MikroTik Akadémia bude súčasťou vybraných predmetov v študijnom programe Bezpečnostný manažment (špecializácia Informačná bezpečnosť), pričom niektoré moduly budú dostupné aj ako voliteľné kurzy a workshopy. ●

JUBILEJNÝ 20. ROČNÍK KONFERENCIE INVENT 2025

TEXT A FOTO MARTIN GAŠO, SJF UNIZA

V dňoch 16. až 18. júna sa v Hoteli Patria na Štrbskom plese vo Vysokých Tatrách uskutočnil výnimočný vedecký sviatok – jubilejný 20. ročník medzinárodnej konferencie InvEnt. Táto konferencia, organizovaná Katedrou priemyselného inžinierstva na Žilinskej univerzite v Žiline, sa zameriava na najnovšie trendy v oblasti priemyselného inžinierstva, výrobné a montážne systémy, simulácie, logistiku, údržbu, ergonómiu, manažment a ekonomiku.

InvEnt: Miesto, kde sa rodí budúcnosť

InvEnt nie je len konferenciou – je to platforma, kde sa stretávajú doktorandi, výskumníci a vizionári z domova i zahraničia, aby spoločne tvorili zajtrajšok už dnes. Jubilejný ročník bol výnimočný nielen svojím programom, ale aj atmosférou plnou inšpiratívnych rozhovorov a nových nápadov.

Otvorenie s pohľadom do histórie a budúcnosti

Slávnostné otvorenie konferencie sprevádzalo vystúpenie pána prof. Ing. Branislava Mičietu, PhD., jedného zo zakladateľov InvEntu, ktorý sa

podelil o svoje spomienky na uplynulé roky a načrtnol víziu ďalšieho smerovania podujatia. Pripomenul, že InvEnt je miestom, kde sa rodia nielen nové vedecké myšlienky, ale aj priateľstvá a spolupráce naprieč generáciami a krajinami.

Premiéra: Postery pod štítmí – veda na Štrbskom plese

Jedným z vrcholov tohto ročníka bola prvá posterová sekcia priamo pod holým nebom, v nádhernom prostredí Štrbského plesa. Výskum sa tak doslova stretol s výhľadmi – prezentujúci mali možnosť diskutovať o svojich projektoch nielen s účastníkmi konferencie, ale aj s náhodnými okoloidúcimi, vrátane zahraničných turistov. Veda sa tak stala súčasťou tatranskej prírody a otvorila sa širšej verejnosti, čím získala nový rozmer a energiu.

Technológie v lone prírody: Virtuálna realita na vrchole

Program konferencie ponúkol unikátne spojenie technológií a prírody. Účastníci sa mohli zúčastniť horskej túry, ktorej cieľom bolo miesto, kde bola sprístupnená špeciálne vyvinutá aplikácia vo virtuálnej realite. Táto aplikácia, vytvorená odborníkmi z katedry, umožnila zažiť spojenie digitálneho sveta s krásou tatranskej scenérie – zážitok, ktorý posunul hranice vedeckých prezentácií a ukázal, ako môže moderná technológia obohatiť aj tradičné formy konferenčných aktivít.

Večer plný súťaží a zábavy: InvEnt Cup 2025

Nechýbal ani spoločenský rozmer – večerný InvEnt Cup 2025 priniesol súťažné disciplíny, športovú atmosféru a množstvo zábavy. Víťazov čakali nielen potlesk a čestný titul, ale aj nehnúca sláva v komunite priemyselných inžinierov. Tento herný večer opäť potvrdil, že InvEnt je miestom, kde sa spája odbornosť s ľudskosťou a radosťou zo spoločného stretnutia.

Dve dekády InvEntu: Tradícia, ktorá inšpiruje

Jubilejný ročník konferencie InvEnt

2025 potvrdil, že Žilinská univerzita je miestom, kde sa spája tradícia s inováciou. Vďaka netradičnému programu, otvorenosti voči novým formám prezentácie a dôrazu na prepojenie vedy s prírodou i spoločnosťou sa podarilo vytvoriť podujatie, ktoré posúva hranice vedeckého stretávania na Slovensku.

Tešíme sa na ďalšie ročníky a veríme, že InvEnt bude aj naďalej zdrojom inšpirácie, spolupráce a vedeckého pokroku pre celú univerzitnú komunitu aj širokú verejnosť

„Tvoríme zajtrašok: dnes a vedecky.“
– motto konferencie InvEnt 2025 ●

UNICERT® – ODBORNÝ JAZYK PRE 21. STOROČIE

TEXT ALBERT KULLA, ÚCV UNIZA FOTO OLGA KISSOVÁ, ÚCV UNIZA

Žilinská univerzita v Žiline (UNIZA) sa zaradila medzi prestížne európske univerzity, ktoré poskytujú medzinárodne uznávaný jazykový certifikát UNICert®. Ide o ďalší krok k tomu, aby absolventi UNIZA odchádzali do praxe pripravení nielen odborne, ale aj jazykovo – s kompetenciami, ktoré si vyžaduje globálny trh práce.

Prečo sú kompetencie rozhodujúce

Štandardnou výbavou absolventa vysokoškolského štúdia 21. storočia sú okrem odbornosti vo svojom študijnom programe aj jazykové, digitálne a komunikačné kompetencie, ktoré mu umožnia uplatniť sa v dynamickom a globálnom prostredí. Firmy aj výskumné tímy už dnes fungujú naprieč hranicami a práve schopnosť flexibilne komunikovať a prezentovať výsledky v angličtine či nemčine dáva našim študentom jasnú konkurenčnú výhodu.

UNICert® – šitý na mieru univerzitám

Na rozdiel od komerčných certifikátov, UNICert® zohľadňuje potreby vysokoškolského prostredia. Študent techniky, logistiky či manažmentu sa tak neučí len „všeobecnú“ angličtinu alebo nemčinu, ale zvláda odbornú terminológiu, akademické písanie a prezentáciu v jazyku, ktorý je pre jeho odbor kľúčový.

Na UNIZA je UNICert® aktuálne dostupný v špecializovaných programoch odborného anglického jazyka pre stavebných inžinierov (Stavebná fakulta), zasielateľstvo a logistiku (Fakulta PEDAS), biomedicínske inžinierstvo (Fakulta elektrotechniky

a informačných technológií) a pre manažment (Fakulta riadenia a informatiky). ÚCV zároveň pripravuje ďalšiu akreditáciu pre rozšírenie portfólia do ďalších odborov.

„Našou ambíciou je, aby absolventi UNIZA boli pripravení nielen odborne, ale aj jazykovo. Certifikát UNICert® je zárukou toho, že dokážu flexibilne komunikovať, prezentovať svoje poznatky a pôsobiť v multikultúrnom prostredí,“ zdôrazňuje riaditeľka ÚCV Ing. Lucia Hrebeňárová, PhD.

Tri certifikáty – tri možnosti

Ústav celoživotného vzdelávania dnes ponúka až tri jazykové certifikáty:

- UNICert® – medzinárodne uznávaný akademický certifikát,
- Cambridge English Qualifications – prestížne skúšky z angličtiny,
- Goethe-Zertifikat – renomovaný certifikát z nemčiny.

Žilinská univerzita tak dokáže svojim

študentom a zamestnancom ponúknuť až tri rôzne jazykové certifikáty. Je to dôkaz, že jazyková príprava má u nás nielen tradíciu, ale sleduje moderné trendy a reflektuje na požiadavky praxe. Podporuje internacionalizáciu a prepájanie so zahraničím.

Investícia do budúcnosti

Pre študentov znamená UNICert® viac než len diplom do zbierky – je to potvrdenie kompetencií, ktoré priamo zvyšujú ich zamestnateľnosť. V dobe, keď sa univerzitní absolventi uchádzajú o miesta v zahraničí alebo v nadnárodných firmách, je práve jazyková pripravenosť tým, čo rozhoduje.

UNICert® je preto symbolom toho, že UNIZA pripravuje svojich študentov na reálny život a prácu v 21. storočí – otvorenú, medzinárodnú a prepojenú. Viac informácií nájdete na webovskej stránke Ústavu celoživotného vzdelávania UNIZA. ●

ŽILINSKÁ DETSKÁ UNIVERZITA 2025

TEXT PETER HOCKICKO, FEIT UNIZA
FOTO KRISTÍNA SCHMIESTEROVÁ, FEIT UNIZA

V dňoch 7. 7. – 11. 7. 2025 sa uskutočnil 21. ročník Žilinskej detskej univerzity. Na ŽDU 2025 sa prihlásilo 96 detí, absolvovalo ju 94 detí (70 pre kurz Bakalárik, 24 pre kurz Inžinierik). Týždňový program detí na ŽDU v čase od 8.00 do 16.00 hod. vyplňali v doobedňajšom čase prednášky (celkovo 15 prednášok pre „bakalárikov“ a 14 pre „inžinierikov“), po obede deti absolvovali cvičenia v laboratóriách UNIZA (9 cvičení pre „bakalárikov“ a 6 pre „inžinierikov“).

Celkovo bolo pre 4 skupiny detí (3 skupiny „bakalárikov“ a 1 „inžinierikov“) odučených 60 hodín prednášok (46 hodín prednášok pre bakalárikov, 14 pre inžinierikov) a 32 hodín cvičení (24 hodín cvičení pre bakalárikov, 8 pre inžinierikov), 2 hodiny diplomového seminára, 2 hodiny trvali obhajoby diplomových prác inžinierikov, dohromady 96 vyučovacích hodín. Prednášku „Zvuky a hluky“ si pre našich bakalárikov pripravili kolegovia z Katedry fyziky, elektrotechniky a aplikovanej mechaniky, Drevárskej fakulty, TU Zvolen a kolegyne zo Záchranej zdravotnej služby z Bratislavy prišli porozprávať o prvej pomoci pre najmenších. Aj keď bolo celý týždeň

upršané počasie, inžinierikovia si vyskúšali použitie hasiaceho prístroja pri hasení ohňa a pristávanie lietadlom na tréningu na letisku Žilina v Dolnom Hričove.

Na ŽDU 2025 spolupracovalo v rámci prednášok a cvičení 39 pedagógov, 6 doktorandov, 1 študent VŠ a pripravovalo ju 5 administratívno-technických pracovníkov, deti sprevádzalo 8 študentov. Od roku 2005 do 2025 sa danej aktivite zúčastnilo 2 617 detí. Fotografie zo ŽDU 2025 sú zverejnené na FB ŽDU.

Na slávnostnom otvorení s príhovormi vystúpili za UNIZA proktor prof. Ing. Pavol Rafajdus, PhD., za FEIT dekan prof. Ing. Michal Frivaldský, PhD. za mesto Žilina pán primátor Mgr. Peter Fiabáne. Deťom sa taktiež prihovoril predseda akademického senátu UNIZA, prof. Ing. Branislav Hadzima, PhD., ktorý vo svojom príhovore povedal: „Dnes sme otvorili 21. ročník Žilinskej detskej univerzity. Investovať čas a odovzdávať skúsenosti našim deťom je to najmenej, čo môžeme pre ich, ale aj našu budúcnosť spraviť. Technické a prírodovedné vedomosti a zručnosti hravou formou, to je myšlienka, ktorá vznikla na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline pred viac ako 21 rokmi a ktorej sa zúčastnili už tisíce študentov a stovky učiteľov zo všetkých fakúlt a tvorivých pracovísk Žilinskej univerzity v Žiline, ale aj spoločností mimo univerzity. Mnohí z tých študentov, ktorí boli bakalármi a inžiniermi v uplynulých dvoch desaťročiach sú už dnes experti vo svojej oblasti a verím, že aj Žilinská detská univerzita prispela v ich rozhodnutiach pre to správne povolanie alebo správny smer podnikania. Chcem zaželať všetkým krásny týždeň, plný nových vedomostí a zážitkov.“

V závere by sme sa radi poďakovali partnerom, ktorí nám finančne vypomohli s touto aktivitou, a to fakultám a rektorátu UNIZA, zvlášť FEIT UNIZA, mestu Žilina, firmám A2B, Ekono-print, Albi, Národnej diaľničnej spoločnosti a SLSP za ich finančnú a materiálnu pomoc, bez ktorej by nebolo možné zorganizovať túto aktivitu. Taktiež ďakujeme partnerom z firiem Schaeffler a Onsemi, ktoré sa aktívne zapojili do vzdelávacieho procesu. Ďakujeme taktiež všetkým pedagógom a študentom z UNIZA, ktorí si našli čas a svojimi zaujímavými prednáškami a cvičeniami spestrili deťom ich prázdninový čas. ●

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ V REGIÓNOCH – ŽILINA 2025

TEXT **KALEŠ JANOTA**, FEIT UNIZA FOTO **MARIÁN HRUBOŠ**, FEIT UNIZA

Dňa 10. 6. hostila Žilinská univerzita konferenciu „Kybernetická bezpečnosť v regiónoch – Žilina 2025“. Za jej usporiadaním stojí Stredoeurópsky metaklaster CEDEG (CE Digital & Enviro Grouping), Národná klastrová asociácia (NCA), IRESA CZ, Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOP), STU MTF a za domácich usporiadateľov Katedra riadiacich a informačných systémov na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií. Cieľom podujatia bolo osloviť predovšetkým pracovníkov zodpovedných za bezpečnosť, vedúcich pracovníkov IT, manažérov, vedúcich predstaviteľov firiem, obcí a organizácií, škôl a ďalších subjektov, ktorí žijú a pracujú v našom regióne. Pre členov našej akademickej obce bola účasť na podujatí bezplatná. Poprední odborníci sa venovali manažmentu služieb IT ako nevyhnutného základu pre kyberbezpečnosť, bezpečnosti webových aplikácií, umelej inteligencii v kybernetickej bezpečnosti, platformám pre bezpečnosť sietí, bezpečnostným výzvam stojacim pred veľkými organizáciami ako aj ďalším aktuálnym témam (stránka konferencie: <https://iresa-cz.cz/udalosti/kyberneticka-bezpecnost-v-regio-nach-zilina-2025>). Veríme, že približne 50-60 registrovaných účastníkov získalo cenné informácie a odpovede na

pálčivé problémy súčasnosti. Podujatie bolo doteraz organizované v 3 slovenských regiónoch – pre žilinský región išlo o premiéru. Ambíciou organizátorov je zakotviť toto podujatie ako pravidelnú súčasť kalendára akcií organizovaných každoročne na pôde UNIZA. ●

NA FPEDAS OTVORILI ZMODERNIZOVANÉ LABORATÓRIUM LODNÝCH SIMULÁTOROV

TEXT **MARTIN JURKOVIČ**, FPEDAS UNIZA FOTO **ARCHÍV FPEDAS UNIZA**

Na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov UNIZA bolo slávnostne otvorené zmodernizované laboratórium lodných simulátorov. História lodného simulátora na FPEDAS siaha do roku 2008, keď katedra vodnej dopravy získala prvý výcvikový simulátor od vtedajšej Štátnej plavebnej správy. Vďaka dlhodobej podpore fakulty, viacerých grantových projektov a partnerov sa simulátor postupne modernizoval a rozvíjal pre potreby vedecko – výskumnej činnosti i procesu vzdelávania.

Na modernizácii laboratória sa významne podieľala TMLG Academy, ktorá fakulte poskytla štyri výcvikové stanice simulátora od spoločnosti STEP s desaťročnou licenciou a zároveň zabezpečila komplexnú vizualizáciu učebne tak, aby plne podporovala vzdelávanie a zároveň reprezentovala moderný priestor fakulty navonok.

Nové laboratórium umožňuje simulovať plavebnú prevádzku od jednoduchých scenárov až po komplexné navigačné situácie na reálnych úsekoch vnútrozemských aj námorných vodných ciest, čím poskytuje študentom praktické skúsenosti nevyhnutné pre budúce povolania vo vodnej doprave.

Otvorenie laboratória je výsledkom úspešnej spolupráce medzi Katedrou vodnej dopravy FPEDAS a TMLG Academy, ktorá už viac ako rok ponúka študentom katedry možnosť bezplatne absolvovať kvalifikačné kurzy vo vodnej doprave.

Po ukončení slávnostného aktu otvorenia laboratória lodných simulátorov dekan FPEDAS prof. Ing. Miloš Poliak,

PhD. a riaditeľ TMLG Academy Tomáš Petöcz za aktívnej účasti zástupcov Ministerstva dopravy SR Bratislava, Dopravného úradu Bratislava a pobočka Žilina, TMLG Academy z Hlohovca, Strednej odbornej školy dopravnej z Martina – Priekopy, súčasných a bývalých členov Katedry vodnej dopravy FPEDAS podpísali Memorandum o spolupráci s ambíciou excelentného prepojenia teoretických vedomostí s praktickými zručnosťami tak, aby vo vzájomnej súčinnosti participovali na príprave kompetentných pracovníkov pre vnútrozemskú plavbu na medzinárodnej vodnej ceste Rýn – Mohan – Dunaj. ●

MOJA ČÍNSKA CESTA

TEXT A FOTO DANIEL KAČIK, FEIT UNIZA

V dňoch 16. júna až 10. júla som absolvoval odborný pobyt na Ningbo University of Technology v rámci medzinárodného programu Visiting Scholars and Invitation of Foreign Experts and Experts from Hong Kong and Macao to NingboTech for Lectures and Exchanges od K. C. Wang Education Foundation.

Moja cesta do Číny začala približne dva roky predtým ako som nastúpil do lietadla. Počas návštevy čínskej delegácie na našej univerzite ma oslovilo vedenie fakulty (Fakulta elektrotechniky a informačných technológií) aby som demonštroval činnosť senzora pre váženie koľajových vozidiel, ktorý sme vyvinuli u nás na Katedre fyziky. Členom delegácie sa ukážka páčila a s niektorými z nich som si vymenil vizitky. V nasledujúcom období som zostal v kontakte s profesorkou Cheng z Ningbo University of Tech-

Areál kampusu

nology (NBUT). V januári tohto roku mi ponúkla možnosť uchádzať sa o grant na NBUT. Ponúkla mi pomoc s vyplnením žiadosti ako aj s jej podaním. V máji som dostal vyrozumienie, že moja žiadosť bola schválená a získal som grant na 25 dní.

Po prilete do Ningbo ma na letisku čakali dvaja členovia inštitútu (School of Electronic and Information Engineering NBUT) s nápisom prof. Daniel. Nakoľko som predtým musel zaslať spolu so žiadosťou aj kópiu pasu, vedeli ako vyzerám a navyše nie veľa Európanov malo konečnú destináciu Ningbo. Zobrali ma do kampusu univerzity, kde som sa ubytoval na internáte pre zahraničných študentov, ale bývali tam aj iní pedagógovia. Následne ma odfotili, aby som mohol opustiť areál univerzity a aj sa vrátiť späť, nakoľko na vstupe bola brána so snímaním tváre. Ukázali mi, kde bude moja kancelária, ale aby som sa dostal dnu, potreboval som buď zamestnaneckú kartu, prístupový kód alebo tak ako to bolo v prípade mojej kancelárie, ktorá bola vybavená čítačkou, odtlačok prsta. Po zosnímaní

odtlačku prsta bolo možné bez obmedzení vstupovať do miestnosti. Spolu so mnou v kancelárii boli ešte štyria členovia inštitútu s titulom PhD. Nikto z nich nebol na univerzite dlhšie ako pol roka. Následne sme sa presunuli do Menzy (alebo ako to oni prekladali Dinning room). Takéto menzy boli v areáli tri, jedna len pre zamestnancov a dve aj pre študentov. Zamestnanci mali nárok na tri jedlá denne. O siedmej začínali raňajky, obed od jedenástej a večere od pol piatej. Zamestnanci mali dotovanú stravu a ak som to správne spočítal tak celodenná strava ich vyšla v prepočte menej ako jedno euro. Moja strava však nebola dotovaná, tak ma raňajky stáli približne 75 centov, a obed a večera po dve eurá. Obed zvyčajne pozostával z výberu jedného mäsitého jedla a dvoch zeleninových príloh. K tomu ste si mohli vybrať buď pollitra balenej vody alebo ovocie, väčšinou melón alebo hrušku. Súčasťou bola aj miska ryže a polievka. Najzaujímavejší bol spôsob, ako sa dohodnúť s pani kuchárkou, čo chcem jesť, pretože som nemal žiadnu predstavu, ako jednotlivé jedlá podľa vzhľadu chutia a angličtina mi bola nanič. Samozrejme, kým som prišiel na to, čo si za danú cenu môžem objednať, trvalo nejaký čas. Niektoré pani kuchárky tvrdo trvali na tom, že si môžem vybrať na jedenie len to, na čo mám nárok za danú cenu, ale iné pani kuchárky mi umožnili vybrať si to, čo som chcel a následne mi o to aj navýšili cenu.

Počas pobytu som mal stretnutie s dekanom inštitútu, kde som sa na moje prekvapenie dozvedel, že dekanom je práve profesorka Cheng. Ukázali mi študentské laboratória, kde mi vysvetlili, že tam môžu pod dohľadom jednotlivých pedagógov, pracovať len tí najlepší a najšikovnejší študenti. Mám pocit, že u nás to funguje trochu inak. Pre nich je to veľká pocta, a taktiež aj veľký záväzok, pretože sa od nich očakáva účasť na rôznych súťažiach a samozrejme len to najlepšie umiestnenie. Na stene formou postrov sa potom pýšia, v ktorom roku mali aký úspešný tím.

Prednáška

Piatky po obede, tak ako jeden z absolventov doktorandského štúdia vo Francúzsku podotkol, že áno, u nich sa pracuje aj v piatok po obede, mali vyhradené na prednášky zamestnancov pre zamestnancov. Takýto jeden piatok som prezentoval našu univerzitu, čím sa zaoberáme na fakulte a samozrejme som prezentoval aj výsledky nášho výskumu v oblasti monitorovania dynamických parametrov železničnej premávky. Po skončení prednášky bola diskusia ohľadom nášho výskumu, a taktiež o možnej spolupráci v danej oblasti. V priebehu ďalších dní som ab-

solvoval ďalšie prehliadky laboratórií a diskusie s ďalšími členmi inštitútu.

Komunikácia pre mňa v Číne bola dosť komplikovaná, pretože nehovorím po čínsky. Zároveň som mal zo začiatku pocit, že pre mnohých bežných Číňanov som bol neviditeľný. Len podľa reakcií malých detí som mal pocit, že skutočne existujem. Ale nemôžem sa sťažovať, lebo keď som si nevedel poradiť, tak vždy bol niekto nápomocný. Niektorí sa mi to snažili odôvodniť tým, že pravdepodobne ich angličtina nie je na dostatočne dobrej úrovni. Ale mám aj zase skúsenosť s mladou generáciou, kde asi dvadsaťročný mladík sa pridal ku mne počas prechodu z jednej stanice metra na druhú s tým, že práve skončil školu a nie je veľa príležitostí hovoriť s niekým po anglicky. Niekedy práve staršia generácia bráni mladšej generácii rozprávať s cudzincami po anglicky, tak ako sa to aj mne stalo na čínskom múre, kde sa chcelo dievča so mnou rozprávať a otestovať si svoju angličtinu, ale mama sa ju snažila umlčať. Takže najpoužívanejšou formou komunikácie sa pre mňa stalo využitie rôznych aplikácií.

Zaujímavosťou je, že keď sa stretneš s kýmkoľvek, jednou z jeho prvých otázok je: „A máš WeChat?“ Ak áno, zoskenuješ si jeho QR kód a prostredníctvom tejto všemožnej aplikácie môžeš byť s jednotlivými ľuďmi v stálom kontakte. Daná aplikácia neslúži len na komunikáciu, ale aj platu v obchode, objednanie si služieb ako donášku jedla, taxi, kúpa leteniek, lístkov na vlak, ale slúži aj ako prekla-

dač. Navyše s jeho pomocou je možné prekladať aj nápisy v čínskych znakoch do angličtiny (odfotiť a preloží).

Na platenie je pre cudzincov najjednoduchšie používať aplikáciu Alipay, pretože je možné nahráť do nej zahraničnú platobnú kartu a navyše jej rozhranie je pre cudzincov hneď nastavené do angličtiny. Na tržniciach, alebo keď chcete prispieť pouličnému umelcovi, stačí len zosnímať jeho QR kód a zadáte sumu, ktorú chcete poukázať a odošlete. Takže už žiadne výhovorky, že nemám drobné.

Študenti ako aj zamestnanci majú na univerzite široké možnosti športovania. Nevie, či to bolo spoplatnené, ale ja som neplatil nič. Univerzita sa špecializovala na športy ako basketbal a bedminton. V areáli sa nachádzal atletický štadión, futbalové ihrisko, plavárň, tenisové kurty a ďalšie možnosti. Pri takýchto športoviskách bola obvyčajne položená prepravka s fľašami vody, kde opäť stačilo prostredníctvom priloženého QR kódu zaplatiť.

Nedá mi nespomenúť, že pred cestou do Číny je dobré začať trénovať hlboký drep. V Číne je veľmi rozšírený tzv. turecký záchod. Pozícia na lyžiara v takom prípade nie je práve ideálna. Ale pokiaľ budete tráviť čas v hoteli, tak tam sú naše bežné európske záchody.

Čo som si odniesol z Číny okrem Baijiu (tradičný čínsky destilovaný alkoholický nápoj, v mojom prípade päťdesiatdvojka) a zeleného čaju? Kopec zážitkov, skúseností a hlavne dôvery vo vlastné sily. ●

NÁVŠTEVA VO FIRME DELTA ELECTRONICS SLOVAKIA S.R.O.

TEXT A FOTO PAVOL ŠPÁNIK, FEIT UNIZA

Predstavitelia FEIT UNIZA navštívili 24. júla firmu DELTA Slovakia s.r.o., lídra vo výrobe výkonovej elektroniky na Slovensku. Návšteva sa uskutočnila na pozvanie vrcholového manažmentu spoločnosti, ktorá patrí k najvýznamnejším výrobcam výkonových elektronických systémov na Slovensku.

V jej výrobnom portfóliu sa nachádzajú, okrem širokého spektra rôznych výkonových meničov a zdrojov, aj komponenty automobilových systémov, elektromobilov, úložísk energie a trakčných elektromotorov.

Delegáciu FEIT UNIZA viedol dekan prof. Ing. Michal Frivaldský, PhD., ktorého sprevádzali prof. Ing. Pavol Rafajdus, PhD. prorektor pre vedu a výskum, prof. Ing. Pavol Špánik, PhD. vedúci Katedry mechatroniky a elektroniky FEIT UNIZA a prof. Ing. Branislav Dobruc ký, PhD. emeritný profesor UNIZA.

Reprezentantov FEIT UNIZA privítal v centrálnej budove firmy jej zástupca Ing. Peter Čerňan, PhD., bývalý doktorand a absolvent našej fakulty. Po prehliadke priestorov výrobných hál a laboratórií, nasledovalo rokovanie, ktorého náplňou bolo prehĺbenie doterajšej spolupráce v oblasti výučby, výskumu a riešenia záverečných prác. Ing. Čerňan pozitívne zhodnotil ako kvalitu absolventov FEIT UNIZA, tak aj doterajšiu úroveň spolupráce, pričom poukázal na ďalšie možnosti jej zlepšenia formou spoločného pôsobenia na študentov stredných škôl. Dekan FEIT UNIZA prof. Frivaldský pritom deklaroval snahu o rozvoj tézy svojho predchodcu prof. Špánika: „Od sledovania pulzu priemyslu, stať sa jeho srdcom a tak ukazovať perspektívy jeho ďalšieho rozvoja“.

Návštevu v DELTE nám veľmi spríjemnilo milé prekvapenie – stretnutie s prof. Ing. Vladimírom Ráčkom, DrSc., nestorom, významným predstaviteľom a zakladateľom výučby výkonových elektronických systémov na Slovensku. K jeho študentom patrili aj Ing. Čerňan a prof. Špánik. Práve ten mu v minulosti, pri príležitosti 65. výročia Žilinskej univerzity udelil za jeho zásluhy o rozvoj uvedeného vedného odboru zlatú medailu univerzity. Prof. Ráček, ktorý sa v tomto roku dožíva 90 rokov, prekvapil vitalitou, záujmom o rozvoj vedeckého poznania aj optimizmom. ●

PROMÓCIE DOUBLE DEGREE ŠTÚDIA V CATANII

TEXT PETER HOCKICKO FOTO ARCHÍV FEIT UNIZA

Dňa 30. 5. 2025 sa na Università degli Studi di Catania – UNICT (Sicília – Taliansko) uskutočnila už v poradí piata slávnostná promócia talianskych študentov, ktorí na FEIT UNIZA absolvovali štúdium v odbore elektrotechnika v rámci programu dvojitého diplomu (double degree study in electrical engineering). Na slávnostnej promócií sa zúčastnili zástupcovia UNICT: prof. Carlo Trigona a prof. Mario Cacciato, ktorý je spoločne s dekanom FEIT prof. Michalom Frivaldským (FEIT UNIZA) odborným garantom tohto študijného programu. Promovaní talianski študenti Mariandrea Previti a Giorgio Castiglione ocenili profesionálny a individuálny prístup všetkých pedagógov FEIT, s ktorými mali možnosť spolupracovať. Zároveň vyzdvihli priestory, okolie a vybavenie laboratórií FEIT UNIZA.

„Double degree funguje tak, že keď ide náš študent na tento dvojité diplom, prvý semester absolvuje u nás, druhý a tretí semester v Taliansku a posledný opäť u nás. Diplomovú prácu študent vypracuje pod vedením dvoch vedúcich – jeden v Taliansku, druhý na Slovensku, takisto štátnice aj v Catanii aj v Žiline. A tak aj diplomy dostane dva,“ prezradil dekan FEIT, prof. Frivaldský.

Tento rok aj študenti z FEIT UNIZA úspešne absolvovali druhý semester inžinierskeho štúdia v Catanii. Pevne veríme, že aj ďalší semester budú pokračovať v štúdiu na UNICT a nakoniec ho úspešne ukončia.

Za aktivity týkajúce sa aj double degree štúdia a rozvoj vzájomnej spolupráce medzi UNICT a UNIZA bude dňa 6. 11. 2025 na slávnostnej vedeckej rade UNIZA udelený prof. Mariovi Cacciatovi titul Doctor honoris causa (Dr. h. c.). ●

ZLATÉ PROMÓCIE NA FEIT UNIZA

TEXT MILAN DADO, PETER BRÍDA, FEIT UNIZA FOTO ONDŘEJ TRNKA, OMVAM UNIZA

Dňa 30. mája 2025 sa uskutočnilo stretnutie absolventov študijného odboru Technická prevádzka telekomunikácií, ktorí promovali v roku 1975, na vtedy Vysokej škole dopravnej v Žiline. Zišlo sa štrnásť z pôvodne tridsiatich dvoch, ktorí boli v tom čase promovani. Stretnutie sa začalo pred budovou BC BD, nasledovalo na Katedre multimédií a informačno-komunikačných, pokračovateľke Katedry telekomunikácií, kde účastníci stretnutia študovali v rokoch 1970-1975. Katedru multimédií a informačno-komunikačných technológií, jej postupný vývoj za obdobie od roku 1967, kedy vznikla, doteraz, im predstavil súčasný vedúci Katedry multimédií a informačno-komunikačných technológií, prof. Ing. Robert Hudec, PhD. Účastníci stretnutia mali okrem toho možnosť navštíviť moderné laboratóriá katedry, čo im významne dokreslilo súčasný stav techniky a technológií, na ktorých sa v súčasnosti študenti tejto katedry vzdelávajú.

Nasledovalo odovzdanie Pamätných listov pri príležitosti päťdesiateho výročia od promócie na Fakulte strojníckej

a elektrotechnickej Vysokej školy dopravnej. Spomienkový „promočný akt“ viedol v zastúpení dekana Fakulty elektrotechniky a informačných technológií prof. Ing. Michala Frivaldského, PhD. prodekan prof. Ing. Peter Brída, PhD. a prof. Ing. Róbert Hudec, PhD.

Nasledoval spoločný obed a do večera trvajúca diskusia, poznamenaná spomienkami na školu, štúdium, či prácu po absolvovaní päťročného štúdia. O náročnosti štúdia odboru Technická prevádzka telekomunikácií svedčí aj to, že len podstatne menej ako polovica tých, ktorí na Vysokej škole dopravnej v tomto študijnom odbore začali študovať v roku 1970, bolo v roku 1975 promovaných.

„Sme hrdí, že sa absolventi radi vracajú na svoju alma mater. Obzvlášť nás teší, že po päťdesiatich rokoch, sme mali tú česť privítať absolventov, ktorí budovali základy komunikačných technológií v Československu. Máme záujem rozšíriť tieto aktivity v budúcnosti,“ uviedol Peter Brída, prodekan pre spoluprácu s priemyslom a vzťahy s verejnosťou. ●

OPUSTIL NÁS PROF. ING. MIROSLAV ZAFKA, DRSC.

Vo štvrtok 21. augusta 2025 nás navždy opustil profesor Miroslav Zafka, ktorý tri desaťročia pôsobil na Žilinskej univerzite a svojou prácou výrazne ovplyvnil vývoj technického vzdelávania na vysokej škole, ale aj na Slovensku. Dožil sa úctyhodného veku 96 rokov a jeho celoživotná činnosť nám bude pripomínať nielen jeho odbornú a vedeckú činnosť, ale predovšetkým človeka, ktorý vedel inšpirovať, motivovať, viesť osobným príkladom, dodať odvahu študentom i kolegom. Elektrotechnika bola preňho nielen povoláním, ale aj vášňou, ktorej zasvätil celý svoj aktívny život.

Miroslav Zafka ukončil vysokoškolské štúdium na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave v roku 1952. Nastúpil ako asistent na katedre EF STU a po roku prešiel pracovať do podniku TESLA Orava Nižná ako technolog a neskôr hlavný technolog. V roku 1964 sa vrátil do akademického prostredia na Vysokej škole dopravnej v Žiline, kde pôsobil do roku 1993 ako docent a neskôr profesor. V roku 1968 docent Miroslav Zafka na fakulte strojníckej a elektrotechnickej Vysokej školy dopravnej v Žiline zriadil katedru elektrotechnológie, na prípravu študentov v odbore elektrotechnických materiálov prostredníctvom poznania zákonitostí fyziky. Vedeckovýskumná činnosť katedry sa zamerala na problematiku skúmania a skúšok spoľahlivosti súčiastok, uzlov a systémov. Úlohy boli úzko spojené s problematikou a požiadavkami praxe v rezorte dopravy, elektrotechniky a s poznatkami zo zahraničia.

V septembri 1968 vznikla aj katedra inžinierstva strojárskkej výroby a prvým vedúcim katedry bol docent Miroslav Zafka. Profil katedry bol zameraný na oblasť operatívneho riadenia výroby a technický rozvoj v študijnom odbore strojárská technológia. V priebehu 10 rokov katedra pripravila pre potreby

prof. Ing. Miroslav Zafka, DrSc.

strojárskych podnikov, hlavne ZVL a ZTS, viac ako 400 absolventov. VVČ katedry bola orientovaná na hodnotenie kvality výrobkov vo vzťahu k ekonomickej efektívnosti.

Aktívne obdobie do roku 1980 bolo v živote profesora Miroslava Zafku významné z hľadiska jeho pedagogickej, odbornej a riadiacej činnosti. Vykonal vedúcich dvoch katedier, dekana strojníckej a elektrotechnickej fakulty (1970 – 1990), čím sa významne podieľal na profilovaní fakulty, jej smerovania a úspechov v rámci vzdelávania, vedy, techniky a praxe. Získal titul profesora a doktora technických vied. Generácia študentov a spolupracovníkov si ho pamätajú nielen ako odborníka, ale aj ako človeka, ktorý vedel inšpirovať, odovzdávať skúsenosti a viesť osobným príkladom.

V období nástupu počítačových aplikácií, automatizácie procesov a mikroelektroniky z pozície dekana dal profesor Miroslav Zafka podnet na spojenie obidvoch katedier (stroj + elektro) a vytvoriť katedru riadenia technologických procesov. Menoval nového vedúceho katedry a pod jeho gesciou sa vytvorili oddelenie hardvéru, softvéru a aplikácií v strojárskkej produkcii a doprave. Zriadený bol študijný odbor Automatizo-

vané systémy riadenia výrobných procesov. V období rokov 1980-90 katedra získala modernú laboratórnu techniku a vybudovali sa nové laboratóriá pre výučbu a výskum. V období zmien zamerania a nástupu nových aplikácií, počítačov (aj z USA) a robotov bola katedra na špici pracovísk VŠDS. Spoločné pracoviská s ústavmi a podnikmi (SSE, VUVT, VURAL, VUŽ...) priniesli možnosti praktických aplikácií, praxí a odborného rastu pedagógov, študentov a doktorandov. V roku 1993 odchádza profesor Miroslav Zafka do dôchodku, zanecháva všetky pedagogické a vedecko výskumné aktivity na fakulte a venuje sa rodine a záhradke. Nevydržal dlho a v rámci personálneho vzdelávania Slovenskej spoločnosti pre kvalitu sa stal lektorom a neskôr predsedom tejto spoločnosti. Bol spoluautorom vzniku Ceny SR za kvalitu, neskôr Národnej ceny SR za kvalitu a spoločenskú zodpovednosť, na ocenenie najúspešnejších organizácií, ktoré prešli hodnotením podľa európsky uznávaných kritérií manažmentu kvality. Do roku 2008 bol vedúcim certifikačného orgánu personálu podľa medzinárodných noriem ISO. Za významnú celospoločenskú činnosť v oblasti manažmentu kvality obdržal mnohé ocenenia domácich a zahraničných inštitúcií. Do poslednej chvíle života sa držal zásady, že starnutie je nepríjemné, ale je to jediný spôsob, ako žiť.

Profesor Miroslav Zafka pre nás zostáva vzorom človeka, ktorý dokázal spojiť vedu s ľudskosťou. Jeho slová a prístup k práci nás dlhé roky ovplyvnili a to, čo sme dosiahli, siaha práve k jeho vedeniu a inšpirácii.

Česť jeho pamiatke! ●

TEXT BÝVALÍ SPOLUPRACOVNÍCI
NA STROJNÍCKEJ A ELEKTRO-
TECHNICKEJ FAKULTE ŽU

NOVÝ VZHLAD VSTUPU DO FBI UNIZA

TEXT MARTIN BOROŠ, FBI UNIZA

Počas letných mesiacov sme sa pustili do skrášľovania vstupného priestoru Fakulty bezpečnostného inžinierstva. Na fasáde pribudol jasne viditeľný názov fakulty a pri vstupe sme pripravili aj novinku – fakultnú fotostenu. Študenti, zamestnanci aj návštevníci

fakulty tak majú odteraz reprezentatívne miesto, ktoré nielen zvýrazňuje identitu FBI UNIZA, ale slúži aj ako atraktívne pozadie pre fotografie. Veríme, že nový vzhľad spríjemní prostredie fakulty a stane sa obľúbeným miestom pre všetkých, ktorí k nám zavítajú. ●

ANTIKVARIÁT UNIZA

TEXT ALENA MICHÁLKOVÁ, EDIS FOTO ANDREJ KUREČKA, EDIS

Od začiatku zimného semestra 2025/26 začala fungovať v Predajni literatúry EDIS nová služba nielen pre študentov – predaj second-handových kníh. Na začiatku bola myšlienka, ako dostať medzi študentov jednoducho a rýchlo knihy, ktoré už nie sú dostupné v predaji, resp. sú vyradené z predaja.

Dávame knihám druhú šancu

Podľa smernice o edičnej činnosti EDIS pravidelne inventarizuje skladové zásoby a tie publikácie, ktoré boli vydané pred viac ako desiatimi rokmi, sú navrhnuté na vyradenie. Nemáme však to srdce dať tieto knihy zoskartovať. Ponúkame ich fakultám na spätný odber, avšak často ostatnú u nás na sklade. Antikvariát bude slúžiť aj na predaj takýchto kníh. Okrem toho registrujeme aj obdobné služby na komerčnom základe, preto sme uvažovali, že by to mohlo fungovať aj na UNIZA.

Knihy môže doniesť každý

Knihy prijímame od študentov, či zamestnancov, pokojne aj od verejnosti. Ak máte nepotrebné knihy, ktoré už nevyužijete pri svojom štúdiu, či práci, doneste ich k nám do anti-

kvariátu. Nemáme možnosť vám za ne vyplatiť peňažnú odmenu, avšak môžete si vybrať z ponuky antikvariátových kníh, alebo dostanete od nás praktický darček – predmet s logom UNIZA.

Zameranie na vedu a techniku

Antikvariát je zameraný výlučne odborne, čiže prijímame študijnú literatúru UNIZA, ale aj iné odborné knihy, encyklopédie, slovníky. Poteší nás aj detská literatúra, ale len so zameraním na techniku, vedu, spoznávanie sveta okolo nás. Prosíme, nenoste nám beletriu, či poéziu – pre tento účel existujú iné možnosti upcyclácie kníh. Knihy môžu byť používané aj nové, ale len v dobrom stave. Rovnako tak sme stanovili aj časové obmedzenie – prijímame knihy vydané po roku 2000. Vychádzame z toho, že odborná literatúra rýchlo zastaráva. Ak však máte nejakú „knižnú perlu“ vo svojej knižnici vydanú aj skôr, radi posúdime jej prijatie.

Pozývame pozrieť si aktuálnu ponuku.

Antikvariát funguje len prvé týždne, no študenti si kúpili už zopár kníh,

a tak veríme, že keď pôjdu do knižnice alebo okolo, zastavia sa a pozrú si aktuálnu ponuku. Ponuka kníh sa bude meniť a verím, že sa bude rozrastať. ●

PUBLIKÁCIA ZO ŽILINSKEJ UNIVERZITY OPĽ ZÍSKALA OCENENIE

TEXT STANISLAV MUNTÁG, EDIS FOTO ARCHÍV MILOŠA MIČIANA

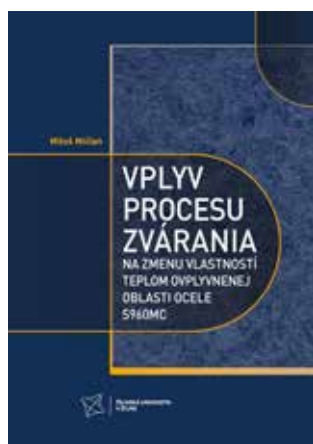
Literárny fond, konkrétne jeho sekcia pre vedeckú a odbornú literatúru, každoročne oceňuje najhodnotnejšie knižné diela z rôznych oblastí vedy. Pri hodnotení edičných počínov za rok 2024 sa – podobne ako v predchádzajúcich rokoch – ušlo ocenenie aj autorovi zo Žilinskej univerzity.

V kategórii technických a matematických vied získala prémii Literárneho fondu za rok 2024 monografia doc. Ing. Miloša Mičiana, PhD. s názvom **Vplyv procesu zvráťania na zmenu vlastností teplotom ovplyvnenej oblasti ocele S960MC**.

Dielo publikuje výsledky viacročnej vedeckej práce autora, experimentov a ich analýz, prináša nové informácie a teórie, ktoré sú prínosom pre vednú oblasť strojárskych technológií a materiálov. Význam zvolenej témy podčiarkuje fakt, že podiel vysokopevných oce-

lí na celkovom množstve používaných materiálov v priemysle stále rastie.

Monografiu vydalo EDIS-vydavateľstvo UNIZA. Úprimne gratulujeme autorovi a tešíme sa z tohto ocenenia kvality literárnej tvorby na pôde Žilinskej univerzity. ●

LETNÉ TELOVÝCHOVNÉ SÚSTREDENIA 2025

TEXT LUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV ÚTV

Ponuka letných športových akcií z dielne pracovníkov Ústavu telesnej výchovy UNIZA a športového klubu AC UNIZA výrazne prevyšuje ostatné slovenské univerzity, či vysoké školy. Zahŕňa široké spektrum aktivít organizovaných na Slovensku i v zahraničí.

Na úvod sezóny sme vo viacerých termínoch zorganizovali jednodňové športové akcie zamerané na turistiku a cykloturistiku. Absolvovalo ich spolu 23 našich študentov a zamestnancov. Hlavnou náplňou LTS sú však veľmi obľúbené pobytové aktivity, do ktorých sme vybrali tieto:

- splavy riek Orava a Hron,,
- rafting na rakúskej rieke Salza (AUT),
- rafting na rakúskej rieke Salza a ferraty v pohorí Hohe Wand (AUT),
- ferraty v oblasti Lienz (AUT), Cortina (ITA), Wolfgangsee (AUT) a Lago di Garda (ITA),
- cykloturistiku v oblasti Južné Tyrolsko (ITA), pomedzie Taliansko a Rakúsko (AUT),
- tenisový kemp vo Frýdlande nad Ostravicí (CZ),
- turistiku v Nízkych Tatrách,
- bouldering na Končitej,
- jachting v oblasti Strednej Dalmácie,
- kondično-relaxačný pobyt v Horní Bečve (CZ) pre zamestnankyne UNIZA,
- denný športový tábor pre deti zamestnancov UNIZA.

Splavovanie dvoch vodácky najnavštevovanejších slovenských riek Orava a Hron patrí do našej ponuky už pekných pár rokov. Nenáročné splavy krásnou prírodou, výborná partia našich vysokoškolákov a vydarená letná outdoorová akcia je na svete.

Raftovali sme v Rakúsku, konkrétne na rieke Salza, jednej z najkrajších riek Európy, tečúcej alpským údolím s viacerými hlbokými a úzkymi kaňonmi. Na svoje si prišli začiatčníci, aj skúsení vodáci. Jeden turnus mal v programe popri raftingu aj ferratový výstup a výlet k nádherným vodopádom.

Adrenalinové ferraty boli hlavným obsahom našich štyroch zahraničných sústreďení v Rakúsku a Taliansku. Študenti absolvovali výstupy po rakúskych zaistených cestách v oblasti Lienz a Wolfgangsee. Ponuku dopĺňali obľ-

úbené ferraty v okolí talianskych Dolomitov a najväčšieho talianskeho jazera Lago di Garda. Pohľad na zrkadliacu sa azúrovú plochu jazera z veľkej výšky je nezabudnuteľný a nemá v celých Alpách obdobu.

Cykloturistické sústreďenia nikdy v našej ponuke nechýbajú. V tejto sezóne sme sa vybrali na pomedzie Talianska a Rakúska. Cyklotrasy nás viedli malebnými údoliami a majestátnymi horami. Vychutnali sme si krásnu krajinu, bohatú kultúru a gastronómiu regiónu. Cykloturistika v Južnom Tyrolsku predstavuje nezabudnuteľné dobrodružstvo pre každého cyklistického nadšenca.

Záujemcovia o tenisový kemp sa po roku opäť presunuli do Frýdlandu nad Ostravicí, kde vo výborných podmienkach absolvovali tenisové tréningy, kondičnú prípravu, plávanie a výlety do okolia.

Turistické sústreďenie v Nízkych Tatrách trochu pozmenilo vlnnejší scenár. Prihlásení turisti vyrazili z Čertovice po hrebeni Nízkych Tatier na Chatu generála M.R. Štefánika, kde prenocovali. Na druhý deň zdolali Ďumbier, Chopok a zišli do Demänovskej Doliny. Dni plné putovania priniesli študentom množstvo zážitkov.

Na Končitej, jednej z najväčších a najstarších boulderingových oblastí na Slovensku, sme znova zorganizovali boulderingové sústreďenie. Zvolili si ho skúsení bouldristi, ale aj študenti, ktorí si lezenie na skalách vyskúšali prvý-

krát a využili tak zručnosti z hodín TV na umelej stene. Všetci bezpečne a bez ujmy zvládli nespočetné množstvo bouldrov rôznych ťažností. Na skvelú lezeckú partiu a bivakovanie v náručí prírody nikto z bouldristov nezabudne.

Súčasťou tohtoročnej ponuky LTS bol jachting v oblasti Strednej Dalmácie. Naši „moreplavci“ mali možnosť na palube charterovej plachetnice získať praktické skúsenosti v riadení plachetnice, navigácii, práci s plachtami, kotvení a bezpečnosti na mori.

Tento rok sme vycestovali na kondično-relaxačný pobyt pre zamestnankyne UNIZA do Horní Bečvy. Víkendový pobyt bol zameraný na kombináciu pohybovo bohatého programu (pilates, turistika) a oddychu (wellnes).

Jednou z klasických letných aktivít nášho pracoviska bol aj detský športový tábor, ktorý organizujeme pre deti zamestnancov univerzity.

Do pobytových LTS 2025 sa zapojilo spolu úctyhodných 265 účastníkov. ●

ŠPORTOVÝ DEŇ REKTORA ŽILINSKEJ UNIVERZITY 2025

TEXT ĽUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA
FOTO LADISLAV SZIBILLA, ONDŘEJ TRNKA

Vo štvrtok 11. septembra sa v priestoroch univerzity uskutočnil už štrnásty ročník celouniverzitného športového podujatia s názvom Športový deň rektora Žilinskej univerzity. Podujatia, ktoré prináša nielen šport, ale aj priateľské stretnutia a zábavu. Organizátorom celej športovej akcie bol Ústav telesnej výchovy Žilinskej univerzity.

Otvárací ceremoniál ŠDR 2025 sa uskutočnil v Športovom centre UNIZA za prítomnosti milých hostí. Nechýbali garant celej akcie rektor UNIZA prof. Ing. **Ján Čelko**, CSc., prorektori UNIZA prof. Ing. **Anna Križanová**, CSc., prof. Ing. **Pavol Rafajdus**, PhD., prof. Ing. **Jozef Ristvej**, PhD., EMBA a doc. Ing. **Michal Koháni**, PhD., prodekanka FPEDAS doc. Ing. **Katarína Valášková**, PhD., ako aj zástupkyňa organizátorov, poverená riaditeľka ÚTV UNIZA Elena Kozáčiková. Priateľskú atmosféru dotvárala početná divácka kulisa z radov zamestnancov. Kultúrnym doplnkom slávnostného ceremoniálu bolo vystúpenie folklórnej skupiny Stavbár.

Športové dianie tohtoročného ŠDR bolo situované do priestorov Atletického štadióna UNIZA (malý futbal, lu-

kostrelba, atletika, Veselá štafeta), Športového centra UNIZA (volejbal, stolný tenis) a priestorov Novej menzy, kde už tradične súťažili siláci v preťahovaní lanom. Nesúťažnými disciplínami tohto ročníka boli cykloturistika a stále populárnejší Nordic Walking. Na štart všetkých športových disciplín sa postavilo **312 športovcov** z radov zamestnancov a doktorandov Žilinskej univerzity, pričom však mnohí štartovali vo viacerých športových odvetviach.

Putovný pohár pre víťaza bodovacej súťaže pracovísk získal tím rektorátu, ktorý veľmi tesným rozdielom zdolal striebornú **FPEDAS**. Bronz získala v tomto ročníku **FEIT**. Súťaž pracovísk bola vyhodnotená až do posledného miesta a športový pohár prevzali z rúk pána rektora zástupcovia kolektívov všetkých fakúlt UNIZA.

Tých, ktorí sa tohtoročného ŠDR nezúčastnili, pozývame medzi nás na budúci rok. Určite neolutujete! Šport ľudí spája a podobné akcie pomáhajú stmelovať našu univerzitnú komunitu.

Výsledkovú listinu najlepších pretekárov ŠDR 2025 nájdete na <http://utv.uniza.sk>. ●

